

Saksutredning

Arkivreferanse: 2023/60-13

Saksbehandler: Knut Toresen/Mabel Dybdahl
Pettersen

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
8/2023	27.11.2023	Arbeidsmiljøutvalget
13/2023	28.11.2023	Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldre
5/2023	29.11.2023	Administrasjonsutvalget
49/2023	29.11.2023	Formannskapet Kommunestyret

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

Kommunedirektørens innstilling

1. Bevilgningsoversiktene A og B, drift og investering, vedtas som kommunens årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027.
2. Skattlegging for 2024 vedtas slik:
 - a) Skatt på inntekt: 10,95 % eller høyeste lovlige sats.
 - b) Skatt på formue: 0,7 %, eller høyeste lovlige sats.
 - c) I henhold til eiendomsskatteloven (esktl.) § 3, første ledd bokstav a, videreføres utskriving av eiendomsskatt på all fast eiendom i hele kommunen. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024 (overgangsregel til esktl. §§3 og 4, første ledd første pkt.).

Generell sats: 7 promille. Sats for bolig- og fritidseiendom: 4 promille.

Eiendomsskatten skal betales i 6 terminer.

 - d) Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2024 er basert på fastsatte takster ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2016/2017, med unntak av bolig- og fritidseiendommer hvor skatteetatens boligverdier skal benyttes dersom de eksisterer.
 - e) Takstvedtekter for eiendomsskatt i Bindal kommune vedtatt i kommunestyret 13.12.2012 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2024, jfr. esktl. § 10.
3. Bindal kommunestyre vedtar låneramme for finansiering av kommunale investeringsprosjekter for 2024 på kr. 4 577 000.-, og en låneramme for formidlingslån gjennom Husbanken sine ordninger (startlån) på kr. 2 000 000.-. I 2024 settes det i budsjettet av kr. 1 500 000,- til utlån startlån.
4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å oppta lån i samsvar med punkt 3.

5. Måltall:

- Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er i tidligere økonomiplaner satt til å være min. 2,5 % i gjennomsnitt for planperioden. Dette oppfylles ikke i økonomiplanen 2024-2027. Det skal arbeides for å oppnå måltallet i økonomiplanen 2025-2028.
- Langsiktig gjeld: skal ikke økes i forhold til vedtatt økonomiplan 2020-2023.
- Disposisjonsfond i % av driftsinntektene: Min 10 % av driftsinntektene.

Arbeidsmiljøutvalgets behandling av sak 8/2023 i møte den 27.11.2023:

Behandling

Votering:

Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Bevilgningsoversiktene A og B, drift og investering, vedtas som kommunens årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027.

2. Skattlegging for 2024 vedtas slik:

a) Skatt på inntekt: 10,95 % eller høyeste lovlige sats.

b) Skatt på formue: 0,7 %, eller høyeste lovlige sats.

c) I henhold til eiendomsskatteloven (esktl.) § 3, første ledd bokstav a, videreføres utskriving av eiendomsskatt på all fast eiendom i hele kommunen. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024 (overgangsregel til esktl. §§3 og 4, første ledd første pkt.).

Generell sats: 7 promille. Sats for bolig- og fritidseiendom: 4 promille.

Eiendomsskatten skal betales i 6 terminer.

d) Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2024 er basert på fastsatte takster ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2016/2017, med unntak av bolig- og fritidseiendommer hvor skatteetatens boligverdier skal benyttes dersom de eksisterer.

e) Takstvedtekter for eiendomsskatt i Bindal kommune vedtatt i kommunestyret

13.12.2012 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2024, jfr. esktl. § 10.

3. Bindal kommunestyre vedtar låneramme for finansiering av kommunale investeringsprosjekter for 2024 på kr. 4 577 000.-, og en låneramme for formidlingslån gjennom Husbanken sine

ordninger (startlån) på kr. 2 000 000.-. I 2024 settes det i budsjettet av kr. 1 500 000,- til utlån startlån.

4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å oppta lån i samsvar med punkt 3.

5. Måltall:

- Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er i tidligere økonomiplaner satt til å være min. 2,5 % i gjennomsnitt for planperioden. Dette oppfylles ikke i økonomiplanen 2024-2027. Det skal arbeides for å oppnå måltallet i økonomiplanen 2025-2028.
- Langsiktig gjeld: skal ikke økes i forhold til vedtatt økonomiplan 2020-2023.
- Disposisjonsfond i % av driftsinntektene: Min 10 % av driftsinntektene.

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne og eldres behandling av sak 13/2023 i møte den 28.11.2023:

Behandling

Jørn Kveinå fremmet følgende forslag:

Rådet støtter forslag om å utrede behovet for nattevakt i åpen omsorg jfr. brev fra Bindalseidet pensjonistforening og forslag i budsjettdokumentet.

Votering:

Jørn Kveinå's forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet støtter forslag om å utrede behovet for nattevakt i åpen omsorg jfr. brev fra Bindalseidet pensjonistforening og forslag i budsjettdokumentet.

Administrasjonsutvalgets behandling av sak 5/2023 i møte den 29.11.2023:

Behandling

Votering:

Arbeidsmiljøutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Bevilgningsoversiktene A og B, drift og investering, vedtas som kommunens årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027.

2. Skattlegging for 2024 vedtas slik:

a) Skatt på inntekt: 10,95 % eller høyeste lovlige sats.

b) Skatt på formue: 0,7 %, eller høyeste lovlige sats.

c) I henhold til eiendomsskatteloven (esktl.) § 3, første ledd bokstav a, videreføres utskriving av eiendomsskatt på all fast eiendom i hele kommunen. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024 (overgangsregel til esktl. §§3 og 4, første ledd første pkt.).

Generell sats: 7 promille. Sats for bolig- og fritidseiendom: 4 promille.

Eiendomsskatten skal betales i 6 terminer.

d) Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2024 er basert på fastsatte takster ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2016/2017, med unntak av bolig- og fritidseiendommer hvor skatteetatens boligverdier skal benyttes dersom de eksisterer.

e) Takstvedtekter for eiendomsskatt i Bindal kommune vedtatt i kommunestyret

13.12.2012 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2024, jfr. esktl. § 10.

3. Bindal kommunestyre vedtar låneramme for finansiering av kommunale investeringsprosjekter for 2024 på kr. 4 577 000.-, og en låneramme for formidlingslån gjennom Husbanken sine ordninger (startlån) på kr. 2 000 000.-. I 2024 settes det i budsjettet av kr. 1 500 000,- til utlån startlån.

4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å oppta lån i samsvar med punkt 3.

5. Måltall:

- Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er i tidligere økonomiplaner satt til å være min. 2,5 % i gjennomsnitt for planperioden. Dette oppfylles ikke i økonomiplanen 2024-2027. Det skal arbeides for å oppnå måltallet i økonomiplanen 2025-2028.
- Langsiktig gjeld: skal ikke økes i forhold til vedtatt økonomiplan 2020-2023.
- Disposisjonsfond i % av driftsinntektene: Min 10 % av driftsinntektene.

Formannskapetets behandling av sak 49/2023 i møte den 29.11.2023:

Behandling

Lasse Kolsvik (AP) fremmet følgende forslag:

Det gis dobbel møtegodtgjørelse til leder i kontrollutvalg. Fra kr 450,- pr. møte til kr 900,- pr. møte.
Kr. 1.800,- for hvert av årene 2024 - 2027, dekkes av disposisjonsfond.

Votering:

Lasse Kolsvik`s forslag enstemmig vedtatt.

Frode Næsvold (AP) fremmet følgende forslag:

Sanering av internat Kjella skole forskyves til 2025.

Dette gir arbeidsgruppen handlingsrom for å flytte dagens aktivitet inn i skolebygget.

Økonomikonsekvensene av dette hensyntas i økonomiplanen.

Votering:

Frode Næsvold`s forslag enstemmig vedtatt

Videre ble administrasjonsutvalgets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Bevilgningsoversiktene A og B, drift og investering, vedtas som kommunens årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027.

2. Skattlegging for 2024 vedtas slik:

a) Skatt på inntekt: 10,95 % eller høyeste lovlige sats.

b) Skatt på formue: 0,7 %, eller høyeste lovlige sats.

c) I henhold til eiendomsskatteloven (esktl.) § 3, første ledd bokstav a, videreføres utskriving av eiendomsskatt på all fast eiendom i hele kommunen. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra tidligere verk og bruk redusert med tre syvendedeler i 2024 (overgangsregel til esktl. §§3 og 4, første ledd første pkt.).

Generell sats: 7 promille. Sats for bolig- og fritidseiendom: 4 promille

Eiendomsskatten skal betales i 6 terminer.

d) Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2024 er basert på fastsatte takster ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2016/2017, med unntak av bolig- og fritidseiendommer hvor skatteetatens boligverdier skal benyttes dersom de eksisterer.

e) Takstvedtekter for eiendomsskatt i Bindal kommune vedtatt i kommunestyret

13.12.2012 skal gjelde for eiendomsskatteåret 2024, jfr. esktl. § 10.

3. Bindal kommunestyre vedtar låneramme for finansiering av kommunale investeringsprosjekter for 2024 på kr. 4 577 000.-, og en låneramme for formidlingslån gjennom Husbanken sine ordninger (startlån) på kr. 2 000 000.-. I 2024 settes det i budsjettet av kr. 1 500 000,- til utlån startlån.

4. Kommunedirektøren gis fullmakt til å oppta lån i samsvar med punkt 3.

5. Måltall:

- Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er i tidligere økonomiplaner satt til å være min. 2,5 % i gjennomsnitt for planperioden. Dette oppfylles ikke i økonomiplanen 2024-2027. Det skal arbeides for å oppnå måltallet i økonomiplanen 2025-2028.
- Langsiktig gjeld: skal ikke økes i forhold til vedtatt økonomiplan 2020-2023.
- Disposisjonsfond i % av driftsinntektene: Min 10 % av driftsinntektene.

6. Dobbel møtegodtgjørelse til leder i kontrollutvalg. Fra kr 450,- pr. møte til kr 900,- pr. møte. Kr. 1.800,- for hvert av årene 2024 - 2027, dekkes av disposisjonsfond.

7. Sanering av internat Kjella skole forskyves til 2025.

Dette gir arbeidsgruppen handlingsrom for å flytte dagens aktivitet inn i skolebygget. Økonomikonsekvensene av dette hensyntas i økonomiplanen.

Vedlegg

- 1 Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 - Tallbudsjett
- 2 Tiltaksdel
- 3 Bindal kirkelig fellesråd
- 4 Tilskudd til drift - Bindal Frivilligsentral 2024
- 5 Innspill til budsjett fra Bindalseidet pensjonistforening

Saksopplysninger

Innholdsfortegnelse:

Innledning	side 3
Lovhjemmel	side 3

Behandlingsmåten	side 4
Årets prosess	side 4
Regjeringens forslag til statsbudsjett	side 10
Konsekvenser for Bindal kommune	side 11
Generelle kommentarer	side 12
Driftsbudsjett 2024 - 2027	side 20
- Kommunedirektørens stab	side 21
- Oppvekst- og kultursektoren	side 26
- Helse- og velferdssektoren	side 33
- Plan- og ressurssektoren	side 45
Investeringsbudsjett 2024 – 2027	side 54

INNLEDNING

Budsjett og økonomiplan har de siste årene blitt framlagt i samme sak. Formålet er å synliggjøre sammenhengen mellom budsjett og økonomiplan, for å få en helhetlig økonomiplanlegging og sikre forutsigbarhet.

LOVHJEMMEL

§ 14-3. Behandling av økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning

Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet.

Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning. Vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn.

Formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform innstiller kommunerådet eller fylkesrådet til vedtak.

Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret eller fylkestinget behandler den. Dette gjelder ikke for innstillinger om endring i vedtatt økonomiplan eller årsbudsjett.

Økonomiplanen, årsbudsjettet, årsregnskapene, årsberetningene og saksdokumentene fra det innstillende organet skal sendes departementet til orientering. Dette gjelder også revisjonsberetningen og kontrollutvalgets uttalelser til årsregnskapene og årsberetningene. Departementet kan gi forskrift om frister for disse oversendelsene.

§ 14-4. Økonomiplan og årsbudsjett

Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.

Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.

Departementet kan gi forskrift om bevilgningsoversikter, økonomiske oversikter og oversikter over utviklingen i gjeld.

BEHANDLINGSMÅTEN

Kommunestyret besluttet den 23.2.23 følgende budsjettprosess i Bindal kommune:

1. Politiske partier gis frist til 2.5.23 med å komme med innspill til kommunedirektøren på hva man ønsker at administrasjonen skal utrede i budsjettprosessen. En utredning skal se på driftsmessige- og økonomiske forhold.
2. Administrasjonen orienterer formannskapet og hovedtillitsvalgte om status for budsjettarbeidet i møte 19.10.23.
3. Kommunedirektøren utarbeider forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 i balanse som framlegges til formannskapet 29.11.23. Budsjettforslaget presenteres i kommunestyremøte 16.11.23.
4. Formannskapets forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 legges etter behandling 29.11.23 ut til alminnelig ettersyn i 14 dager, og sluttbehandles i kommunestyret 14.12.23.
5. Budsjettprosessen evalueres i forbindelse med neste årlige sak om budsjettprosess.

Innspill på utredninger:

Innen fristen 2.5.23 kom det inn utredningsinnspill fra Bindal Arbeiderparti:

«Vi ønsker å få utredet mulighet for boligbygging i kommunen. Et samarbeid mellom kommunen, næringslivet og husbanken. Eksempelvis «Hamarøymodellen»

Det vises til kommentar i budsjettdokumentet om forprosjekt boligbygging, der det foreslås kr. 500 000,- i 2024.

Den 25.5.23 kom det innspill fra Bindal Venstre. Dette avviste kommunestyret i sitt møte 22.6.23 da innspill kom inn lenge etter fristen som kommunestyret satte.

ÅRETS PROSESS

Forslaget til budsjett og økonomiplan er utarbeidet av kommunedirektøren og hans lederforum. Det har vært møte med formannskap og hovedtillitsvalgte 19.10.2023 der det ble orientert om status for budsjettarbeidet. Det har også vært informasjons-/dialogmøter med hovedtillitsvalgte.

I tillegg til kommunedirektøren er det 5 ledere i ledergruppa. Av disse begynte 3 som ny i august 23, en ny begynte i redusert stilling før sommerferien, mens den femte og siste lederen ikke har kunnet ta del i budsjettmøtene grunnet sykdom. Kommunedirektørens lederforum består av ledergruppa samt ledere for skole, barnehage, institusjon og hjemmebaserte tjenester. Disse fire er ledere med lang erfaring, og som har bidratt svært godt inn i budsjettprosessen.

Det er ikke til å legge skjul på at situasjonen i administrasjonen har vært krevende for progresjonen og diskusjonene i høstens budsjettprosess. En ledergruppe er viktig når det gjelder å ta substansdiskusjonene. Til det må det ligge til grunn analyser av sektorenes virksomhet og god kunnskap om sektorenes drift. Hva kan vi gjøre annerledes og hvilke konsekvenser har dette. I høst har det vært for få substansdiskusjoner. For lederne har det vært en bratt læringskurve, og substansdiskusjoner har det vært langt færre av enn i et vanlig budsjettår. Det er mange detaljer i et kommunebudsjett og mye å sette seg inn i. Av de som deltok fra ledergruppa i budsjettmøtene høsten 2023 var det kun kommunedirektøren som var med høsten 2022. På oppløpssiden av vår budsjettprosess framkom det at det lå noen forutsetninger inne i budsjettet som ikke var korrekte, og som medførte at budsjettarbeidet måtte utsettes en ukes tid. Det er beklagelig at dette gjorde at det ble mindre tid til den politiske delen av budsjettprosessen.

Lederforum har benyttet mye tid til budsjettarbeid i år. Møtene har vært preget av svært god tone, læringsvillige ledere, og ønske om å avklare de ulike problemstillingene. Men som ny i en stilling tar det naturligvis tid å sette seg inn i systemer, rutiner, drifta og opparbeide seg god helhetkunnskap. Vi har gradvis arbeidet fram et budsjettforslag som ikke inneholder vesentlige endringer i våre tjenester. Pr. dato har vi inntekter og disposisjonsfond nok til å fortsette vårt gode og dyre tjenestetilbud. De mørke skyene dreier seg om havbruksfondet og endring av inntektssystem, der det snakkes mer og mer om omfordeling fra de små og «rike» til de større kommunene som har befolkningsøkning og dermed vekstproblemer. I tillegg er det viktig for kommunedirektøren å få fram at vi har for høye utgifter i forhold til våre inntekter. Denne sammenhengen er økonomisk usunn. Vi benytter for mye av havbruksfondet til drift. Kommunedirektøren legger fram budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 i balanse. Det må i 2024 i tett dialog mellom politikere, tillitsvalgte og administrasjonen avklares hvordan vi skal rigge budsjettarbeidet, og hva vi konkret skal gjøre for å ta ned våre driftsutgifter. Til kommunestyremøtet i februar 2024 legges det fram forslag til budsjettprosess i 2024.

Budsjettprosessen i fjor var svært krevende. Da var den største endringen pensjonsutgifter som økte med ca. 11 millioner kroner fra 2022 til 2023. Dette ga en utgiftsøkning på ca. 44 millioner kroner i økonomiplanperioden på 4 år. Dette ble ikke kompensert i statsbudsjettet, og ga oss store utfordringer. Fra 2024 går pensjonsutgiftene ned årlig med kr. 6,8 millioner, men likevel er vi over nivået i 2022.

Analyser viser at kommunens inntekter fra havbruksfondet gir en god økning i mulige inntekter. Kontali Analyse vurderer at det kan bli 79,6 millioner kroner i totale inntekter fra havbruksfondet i perioden 2024-2027. I kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan ligger det inne inntekter fra havbruksfondet på kr. 71,1 millioner kroner, og alle disse midlene benyttes til kommunens drift i perioden. Dette vurderer kommunedirektøren til å være for høy bruk av

havbruksfondet. Dette ut fra at ordningen kan endres med negative konsekvenser for Bindal kommune, men også ut fra at deler av havbruksfondet burde benyttes til utviklingstiltak.

Gitt situasjonen i administrasjonen kommer det denne gang ikke budsjett- og økonomiplanforslag som er prega av økonomiske kutt. I 2024, når lederne har fått mer erfaring, ser kommunedirektøren for seg at vi sammen med kommunestyret og tillitsvalgte må ha budsjettdugnader der vi sammen ser på mulighets- og utfordringsbildet. Året i år kan ikke være noen sovepute. Bindal kommune er dyr i drift, og analyser viser at vi på flere områder bruker mer penger enn sammenlignbare kommuner. Samtidig er det flere forhold som gjør at vi må planlegge for en bærekraftig framtid. Jeg nevner:

- I budsjettdugnaden for kommunestyret, hovedtillitsvalgte og ledere 23.08.22 ble det orientert om at dersom Bindal kommune hadde hatt samme folketall nå som for 12 år siden så ville vi ha fått 12 millioner kroner i året i økte rammeoverføringer. Dette utgjør 48 millioner kroner i tapte inntekter i økonomiplanperioden. Tapet over 12 år baserer seg på en folketallsreduksjon på ca. 200. Siden årtusenskiftet har Bindal mistet ca. 530 innbyggere med de store konsekvenser dette har for kommunens inntekter. Det er på ingen måte slik at vi har klart å ta ned utgiftene på samme måte. Dette er heller ikke lett i en kommune med små enheter og få ansatte. Det må en viss grunnbemanning til uavhengig av om vi har 1400, 1600 eller 1800 innbyggere. Det er heller ikke slik at det har tatt av i Bindal kommune med mange nye stillinger de siste årene selv om det stilles flere og flere krav til kommunene.
- Bindal kommune er på distriktsindeksen inne på lista over de 20 kommunene i Norge som har størst utfordringer som distriktskommune. Dette er en oversikt fra Kommunal- og distriktsdepartementet som sier noe om hvilke utfordringer alle kommunene i Norge har med å ligge geografisk der de ligger, og hvilke innvirkninger geografien har på hvordan det er å bo i den enkelte kommune.
- Folketallet går ned, og den demografiske profilen er utfordrende i Bindal. I mange sammenhenger blir det sagt at det ikke bare er Bindal som sliter med nedgang i folketallet, men det er dessverre en kjensgjerning at av Nordlands øvrige 40 kommuner er det kun en kommune som har større prosentmessig reduksjon i folketallet enn Bindal fra årtusenskiftet og fram til nå. Dette burde tilsi at vi skulle jobbe enda mer med utvikling, men dilemmaet er at tapet i folketall fører til store reduserte inntekter, og dermed på sikt behov for utgiftsreduksjoner.
- Inntektene er i spill. Bindal kommune er tredje verst i landet i tap pr. innbygger i Inntektssystemutvalgets rapport. Skulle dette bli vedtatt gir det et årlig tap på 8 millioner kroner for Bindal kommune. Uansett om ikke rapporten blir vedtatt i den form den ligger nå så ser vi at det er en dreining i ulike forslag gjennom at penger omfordes fra små og inntektsrike kommuner. Våre inntekter er satt i spill.
- Vi er for avhengige av havbruksfondet. En endring i denne ordningen vil være svært negativ for oss.
- Investeringer har ført til økte renteutgifter, og når våre fastrentelån skal fornyes så vil rentesatsen bli klart høyere som følge av endringer i rentemarkedet. Bindal kommune betaler 3,5 millioner kroner mer i renter og avdrag i 2023 enn kommunen gjorde i 2019. Framtidige renteøkninger vil forverre dette bildet.

På den positive siden nevnes det at vi er en kraftkommune med konsesjonskraftinntekter som også får midler fra havbruksfondet.

Noen av de forhold som framkommer i kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan (i rekkefølge slik de framkommer i tekstdokumentet):

- Pr. 31.10.23 er det ansatt 188 (186) personer på fast lønn i Bindal kommune, noe som tilsvarer 162,4 (157,8) årsverk. Tall fra årsmeldinger tilbake til 2015 viser en variasjon på mellom 186-201 ansatte, fordelt på 155,5-164,4 årsverk (*tilsvarende tall for 31.10.2022 er oppgitt i parentes*).
- Det er også i år benyttet ekstern kompetanse fra Kontali Analyse for å vurdere framtidige inntekter fra havbruksfondet. Dette redegjøres det for lenger bak i budsjettdokumentet, der notat fra Kontali Analyse er tatt inn i sin helhet. Det er tatt inn inntekter på 71,1 millioner kroner fra havbruksfondet i denne økonomiplanen, mot 57,2 millioner kroner i forslag til økonomiplan 2023-2027.
- I 2023 ble midler til velferdsarrangement fjernet for ansatte. Dette er tatt inn igjen med kr. 40 000,- for hvert av årene 2024 og 2026. Gjennomføres annethvert år.
- Lærlinger dekkes av næringsfondet som kommunestyret vedtok i k-sak 25/19. Det ville være svært utfordrende å finne rom for å dekke læreplasser i driftsbudsjettet. Kommunestyret har vedtatt at vi skal ha inntil fire læreplasser til enhver tid. Administrasjonen er opptatt av å legge til rette for læreplasser da disse er svært viktige med tanke på framtidig rekruttering.
- Utgifter til Digitale Helgeland er budsjettert med økning fra kr. 158 000,- i 2023 til kr. 205 000,- i 2024. Det er opprettet et kommunalt oppgavefelleskap. Digitale Helgeland er fremdeles i en utviklingsfase, der det samhandles godt.
- Kommunestyret har besluttet interkommunalt samarbeid på IKT-området sammen med de øvrige kommunene på Sør-Helgeland. Det kommer i desember 2023 sak til kommunestyret om etablering av oppgavefelleskap. Samarbeidet settes i verk i 2024. Dette er en kompleks prosess, og det er for tidlig å si når samarbeidet er etablert. Dette redegjøres det for under funksjon 12006 IT.
- Det ble i økonomiplanen 2023-2026 lagt inn kr. 6 000 000,- for hvert av årene 2024-2026 i udefinerte innsparingstiltak. De udefinerte tiltakene synliggjør behovet for omstilling. Hvilke tiltak som skal prioriteres må det samhandles om i dialog mellom administrasjonen, tillitsvalgte og politikere. Det er i denne økonomiplanen lagt inn årlig kr. 6 000 000,- i udefinerte innsparingstiltak i årene 2025-2027. Det anses ikke som realistisk å få utgiftsreduksjoner allerede i 2024.
- Kommunedirektøren skrev i forrige budsjettdokument at vi i 2023 ville se eventuell fjerning av betalt matpause for ansatte. På grunn av bemanningssituasjonen i 2023 har det ikke vært mulig å prioritere dette arbeidet. Hvorvidt dette blir tema i 2024 er for tidlig å si, og det ligger ingen tallforslag i budsjett og økonomiplan om besparelser som følge av betalt matpause.
- Pr. 8.11.23 er det i Bindal 26 bosatte flyktninger fra Ukraina. Det er ikke budsjettert med mottak av flere i 2024. Bindal kommune fikk 10.11.23 anmodning om å bosette 30 flyktninger i 2024. Kommunen har frist til 25.2.24 med å behandle dette. Dette innebærer behandling i kommunestyret i februar 24.
- Det kommunale tilskuddet til frivilligsentralen er satt til kr. 325 000,- for årene 2024-2027. Dette er i samsvar med søknad. Frivilligsentralen ses på som sentral når det gjelder reformen leve hele livet, integrering av flyktninger og i arbeid med barn og unge.
- Kirken. Bindal kommune har høye utgifter pr. innbygger til kirken. To kirker og 6 kirkegårder er krevende å følge opp. Kommunedirektøren er fremdeles av den oppfatning at det må settes i gang en prosess for å redusere antall kirker i Bindal fra to til en, men kommer ikke med noe forslag om det denne gang. Kirken har kommet med et budsjettønske med flere ulike tiltak.

Årets budsjett og økonomiplan gir rom for å prioritere utvendig vedlikehold Vassås kirke kr. 500 000.- i 2024, videreføring av kr. 70 000.- til takutstikk Vassås kirke fra 2023 til 2024, kr. 150 000.- til minnelund i 2024 og utvidelse av gravplasser på Holm og Åbygda på kr. 100 000.- som videreføres fra 2023 til 2024. I 2023 fikk kirken kr. 2 356 700,- til sin drift. For hvert av årene 2024-2027 er det lagt inn kr. 2 540 000.-. Økning skyldes lønns- og prisvekst samt øvrige økte driftsutgifter.

- Funksjon Terråk skole øker med kr. 1,8 millioner kroner fra 2023 til 2024. Økningen skyldes lønn og pensjonsutgifter. Det er fortsatt høye lønnskostnader knyttet til elever med særskilte behov. Det er 92 elever dette skoleåret.
- Barnehager. Budsjett 2024 baserer seg på den kunnskap vi har om barnetall. Pr. november er det 30 barn i Terråk barnehage samt at tre starter på nyåret, 11 på Bindalseidet samt at 2 starter på nyåret og på Kjella er det 14 barn samt at 6 starter på nyåret.
- Funksjon legetjenester øker fra 2023 til 2024 med kr. 6,4 millioner kroner til 16,1 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak økte reiseutgifter, lønnsøkninger, at det ikke ble legevaktsamarbeid, reduserte inntekter, dyr nordsjøturnus for fastleger, kjøp av tjenester og forbruksmateriell.
- Legeskyssbåten er kostbar. Denne brukes til få oppdrag av legetjenesten, men til desto flere av veterinærtjenesten. Administrasjonen arbeider med å finne alternativer som blir billigere. Arbeidet er komplisert. I økonomiplanen for 2023-2026 ble det lagt inn en besparelse på utgifter til legeskyssbåt på kr. 1 000 000.- for hvert av årene 2025 og 2026. Det er i forslaget til økonomiplan for 2024-2027 lagt inn årlig besparelse på kr. 1 000 000.- i årene 2026 og 2027.
- Det er ikke lagt inn utgifter til helseplattformen. Dette er en komplisert sak som utredes videre sammen med kommunene i Namdalen. Vi arbeider med å analysere alternativer til helseplattformen.
- Krisesenteret i Brønnøy er svært dyrt i drift. Det er kun fem kommuner som samarbeider om dette. Fra 2023 til 2024 øker utgiften fra 214 000,- til kr 309 000.-. Dette har gjort at administrasjonen ser på andre løsninger. Vi arbeider med å få til en samarbeidsavtale med krisesenteret i Verdal. Dette gir oss en årlig besparelse på ca. kr. 229 000.-. I budsjett for 2024 har vi lagt inn kr. 309 000,-, jfr. Krisesenteret på Sør-Helgeland sin kostnadsmodell. For årene 2025-2027 reduseres kostnadene, og det budsjetteres årlig med kr. 80 000,-. Det framlegges sak til kommunestyret i desember 2023 om oppsigelse av avtalen på Sør-Helgeland. Ambisjonen er at endringen skal være satt i kraft senest fra 1.1.25.
- Institusjons- og hjemmetjenesten har over år arbeidet godt med å kartlegge oppgaver og drift i avdelingene. Utfordringen med å rekruttere sykepleiere har medført at vi ikke klarer å dekke opp behovet i små enheter. For å kunne dekke behovet for sykepleiere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er det igangsatt felles sykepleieturnus fra januar 2023. Den nye driften fra januar 2023 innebærer også at det er ansatt avdelingsverter i tidligere hjelpepleier- og sykepleierstillinger. Denne ordningen er planlagt videreført i 2024.

Oppgavemengden som overføres fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten øker stadig. Dette krever at vi har både nødvendig kapasitet, bemanning med riktig kompetanse og utstyr. Vi opplever fortsatt utfordringer med å rekruttere og beholde særlig sykepleiere og vernepleiere i våre tjenester. Det er ønsket å ha større fagmiljø, unngå alenearbeid i større grad og med det sikre mindre sårbarhet i tjenester.

- Ansvar 1320 hjemmetjenester får reduserte utgifter med 2,8 millioner kroner fra 2023 til 2024 og videre i økonomiplanperioden. I hovedsak skyldes dette reduserte utgifter etter nedlegging av botilbud Terråk.
- Ansvar 1330 institusjon får økte utgifter på kr. 2,5 millioner kroner fra 2023 til 2024. Totalt budsjett er 32,2 millioner kroner. På ansvaret er det økte lønnsutgifter etter sentrale og

lokale forhandlinger. Videre er det økning i budsjettet til innkjøp av medisiner, matvarer, forbruksmateriell, medisinsk forbruksmateriell og rengjøringsmateriell.

- Det er lagt inn kr. 134 360,- til sommerjobb for skoleungdom i 2023. Tilbudet er relativt nylig økt fra 1 til 2 ukers varighet.
- Samarbeid mellom Brukstopmta næringspark, Bindal kommune og Terråk skole om å arrangere en næringslivsdag i Bindalshallen - kr. 25 000,-. Her hentes lokale bedrifter inn for å fortelle om det som finnes i vår region av muligheter og arbeidsplasser.
- Bindalssamling i Trondheim - kr. 25 000,-. En samling i Trondheim for utflytta bindalinger. Her presenteres de for mulighetene for arbeidsplasser, og det positive med å bo i Bindal kommune. En informasjonsarena og et sted å knytte kontakter for å kunne rekruttere tilbake arbeidskraft til kommunen vår.
- Kjella skolebygning: I økonomiplanen for 2023-2026 skrev kommunedirektøren dette:
«Kommunedirektøren har en klar forventning om at det foreligger noe konkret rundt bruken av Kjella skole senest 30.6.23. Det er et behov for å redusere kommunens driftsnivå, og utgiftene til drift av Kjella skole er høye. Det må synliggjøres i økonomiplanen at utgiftsnivået må ned, og reduksjonen som er nevnt tidligere foreslås fra 2024, slik at man kan se resultatene av det arbeidet som gjøres i god tid før neste økonomiplan skal behandles.»

Den lokale arbeidsgruppen har ikke hatt ønsket framdrift i arbeidet, og pr. dato er det ikke kommet noe konkret fra gruppen. I inneværende økonomiplan 2023-2026 ligger det en årlig besparelse inne på kr. 310 609,- fra 2024, dvs at bygget driftes på et minimumsnivå.

Kommunedirektøren har forståelse for at grenda ønsker å benytte bygningsmassen til sine aktiviteter. Det fødes flere unger, og det framkommer stor optimisme i grenda. Samtidig skal kommunen spare penger, og da bør fokus være på de lovpålagte oppgaver, og hvilket nivå disse skal ha.

Det er et ønske fra kommunedirektøren om å finne en akseptabel løsning for grenda, selv om det kan være ulikt syn på hva som er den beste løsningen. Kommunedirektøren anbefaler sanering av internatet ved Kjella skole på grunn av at bygningene er i en slik stand at den behøver renovering. Vedlikehold er kostbart og midlertidig. Det vil påløpe videre kostnad ved å starte en renovering av et så gammelt bygg. Bygget er ikke av en slik utforming at det vil være aktuelt å benytte det til kommunal drift. Sanering er anslått til kr. 300 000,- samt en bearbeiding av tomta i etterkant som er anslått til kr. 100 000,-. Dette vil frigi areal til parkering nedenfor barnehagen, som vil føre til en mer oversiktlig parkeringssituasjon der. Bygningen tjener ikke et bredt samfunns mål, slik at den aktiviteten som er i dag i dette bygget, kan flyttes inn i lokalene til Kjella skolebygning. Her er det mye areal som kan disponeres mer enn det gjør i dag.

- Det er utfordrende å budsjettere konsesjonskraftinntekter i økonomiplanperioden. Det er lagt inn kr. 4 000 000,- i årlige inntekter. Dette er en årlig reduksjon på kr. 1 300 000,- fra 2023.
- Tidligere år er det flere behov som det ikke er blitt funnet rom for. Det er en grense for hvor lenge vedlikehold og investeringer kan utsettes. I denne økonomiplanen er det lagt inn noen lenge etterlengtede tiltak og investeringer. Det vises til oversikt i budsjettdokumentet. Nedenfor nevnes noen.
- Med bakgrunn i at det er et politisk ønske, som kom inn etter høringsrundene i vår, om å investere i kommunale boliger, vil det være et behov for et forprosjekt for å utrede mulighetene. Vi ser et økende behov for rimelige boliger. Det er en mangel på boliger, og denne mangelen tror vi kommer til å øke fremover. Vi trenger å se planer for utbygging,

kartlegge behovet, sjekke med utviklere og byggebransjen hva som er mulig, for å få et godt bilde på hva som er gjennomførbart i vår kommune. Prisantydning: kr. 500 000,- i 2024.

- Det er i 2025 avsatt kr. 1 500 000,- til kommunal egenandel bredbåndprosjekt.
- Kommunale biler. Kommunedirektøren ser det som nødvendig med en større innsats for å skaffe oss flere kommunale biler. Vi definerer behovet til å være 11 biler. Leasing ses på som det beste alternativet. Vi må kartlegge ytterligere behovet og hvilke løsninger vi ønsker. Hvilken type bil, ladestasjoner, leie/eie/lease etc. Det antas en leasingutgift på ca. 1 million kroner årlig. Det vil komme en sak til kommunestyret i 2024 når administrasjonen har utredet dette. Det er ikke avsatt midler til tiltaket på dette tidspunktet. Dette må komme som en konsekvens av vedtak i kommunestyret.

Vi har også i år valgt å innhente bistand fra Kontali Analyse til å foreta en beregning av hvilke inntekter Bindal kommune kan forvente fra Havbruksfondet i økonomiplanperioden.

Kontali Analyse har i flere år jobbet med problemstillinger innen skattlegging av Havbrukssektoren i Norge, effekter og konsekvenser av dette, og har blant annet på oppdrag fra Sjømat Norge utarbeidet en modell for estimering av forventet inntekt og utbetaling fra Havbruksfondet til ulike kommuner med klarert lokalitetsbiomasse for laks og ørret.

Kommunedirektøren har valgt å ta med hele årets notat fra Kontali Analyse. Dette for å få fram at det er mye usikkerhet rundt disse tallene. I tillegg er midlene fra Havbruksfondet stadig utsatt for press fra ulike hold, og ordningen er gjenstand for endring. Som kommunedirektøren skriver lenger fram i dokumentet er det en dreining i ulike forslag gjennom at penger skal omfordes fra små og inntektsrike kommuner. Våre inntekter er satt i spill. Vi er for avhengige av havbruksfondet. En vesentlig endring i denne ordningen vil være svært negativ for oss. Notatet fra Kontali Analyse i høst viser en god økning i inntekter fra Havbruksfondet for Bindal kommune. Det er tatt flere forbehold og det ligger mange forutsetninger til grunn.

For å få driftsbudsjettet i balanse har det vært nødvendig å bruke av/avsette til disposisjonsfondet. I økonomiplanperioden er det budsjettet avsetning til disposisjonsfond med kr. 10 402 500,- årlig i 2024 og 2025, kr. 15 118 714,- i 2026 og kr. 10 402 500 i 2027. Det er budsjettet med bruk av disposisjonsfondet med kr. 9 563 500,- i 2024, kr. 14 487 136,- i 2025, kr. 7 796 900,- i 2026 og kr. 11 586 141,- i 2027. Svingninger skyldes at det annethvert år er høyere utbetalinger fra havbruksfondet samt at det er lagt inn flere investeringer i 2024.

I investeringsbudsjettet er det budsjettet med bruk av disposisjonsfond til investering på kr. 4 145 000,- i 2024, kr. 1 525 000,- i 2025, kr. 1 495 000,- i 2026 og kr. 1 853 000,- i 2027.

Totalt i økonomiplanperioden blir netto bruk av disposisjonsfond kr. -6 125 463,-, det betyr en nedgang i disposisjonsfondet fra kr. 67 639 972 til kr. 61 514 509,-.

Bindal kommune ligger høyt på lånegjeld pr. innbygger. Økonomiplanen har en fin utvikling der lånegjelden reduseres hvert år. Detaljer framkommer i tabell i budsjettdokumentet.

I denne økonomiplanen er resultatgraden langt under det måltall som ønskes, jfr punkt 5 i kommunedirektørens innstilling. I årets prosess har dette ikke vært mulig å finne en bedre løsning på, men svak resultatgrad understreker sterkt behovet for å redusere våre driftsutgifter.

REGJERINGENS FORSLAG TIL STATSBUDSJETT

Hovedprioriteringer i statsbudsjettet for 2024 er:

- Holde folk i jobb, skape nye jobber og styrke arbeidslinja
- Sørge for grunnleggende lokal velferd i skolen, helsetjenesten, eldreomsorgen og andre viktige tjenester
- Ta vare på dem som rammes av den høye prisstigningen
- Prioritere tryggheten og beredskapen i Norge i en urolig tid
- Stille opp for Ukraina og mennesker på flukt og bidra til stabilitet og trygghet i Europa
- Ivareta grønn omstilling og nå klimamålene

For å oppnå hovedprioriteringene er det lagt vekt på at kommunene yter mange av de viktigste velferdstjenestene. Det legges derfor opp til en vekst i kommunenes frie inntekter. Veksten skyldes satsing på psykisk helse og rus samt styrking av skolehelsetjeneste og helsestasjon. Satsing på allmennlegetjenesten og videreutdanning for leger videreføres i 2024-budsjettet

Reduksjon i maksimalprisen i barnehagene er redusert ytterligere. Maksimalprisen videreføres på kr. 3 000 pr måned fra 1. januar 2024 og nedjusteres til kr. 2 000 fra 1. august 2024.

Sosialhjelpssatsene økes for å kompensere for høye kostnader. Innenfor inntektsskatten for personer foreslår regjeringen moderate justeringer for utjevne effekt.

Regjeringens forslag til statsbudsjett kan leses her

KONSEKVENSER FOR BINDAL KOMMUNE

Rammetilskuddet til Bindal kommune (de frie inntektene)

I beregningen av rammetilskuddet for 2024 er det tatt utgangspunkt i folketall pr. 1.7.2023 på 1371 og med uendret befolkningstall i planperioden 2024-2027.

Frie inntekter (rammetilskudd og skatt på formue og inntekt) blir da for 2024:

Sum rammetilskudd	kr. 85 883 000,-
Skatteinntekter	kr. 48 100 000,-
Sum skatt og rammetilskudd	kr. 133 983 000,-

Skatt på formue og inntekt foreslås satt til kr. 48 100 000,- jf. en vurdering ut fra KS sin prognosemodell.

Skatt på 2023 var budsjettet til kr. 43 815 000,-.

Ordinært rammetilskudd er foreslått satt til 85 883 000,- jf KS prognosemodell.

Rammetilskuddet for 2023 var på kr. 85 435 000,-

Eiendomsskatt

Bindal kommune har fra om med 2017 innført eiendomsskatt i hele kommune.

Eiendomsskatt er ført opp med en foreløpig sum på årlig kr. 16 600 200,-. Det er ikke lagt opp til økning av skattesats for eiendomsskatt fra 2024 da vi allerede har maksimale satser. Eiendomsskattesatsen for bolig- og fritidseiendommer blir dermed 4 0/00 og den generelle satsen blir 7 0/00 i 2024.

Konsesjonskraftsalg er omtalt under kommentar for ansvar 1800 – Felles finanser.

Konsesjonsavgiften er oppført med en inntekt på kr. 2 969 500,- som i sin helhet tilfaller næringsfondet. Detaljoversikt over bruk av næringsfondet framlegges i særskilt oppstilling.

Andre inntekter som betalingssatser, gebyrer m.m. er innlagt i budsjettet med variabel økning. Det framlegges særskilt behandling på dette.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene er netto resultatgrad. Netto driftsresultat skal brukes til å delfinansiere investeringer og avsetninger til fond. Det som ikke kan finansieres med egenfinansiering (hentet fra netto driftsresultat) må lånes. Grunnen til at vi må ha et netto driftsresultat på en viss størrelse er for å kunne opprettholde et høyt investeringsnivå over tid. Dersom vi ikke makter å ha en høy egenfinansieringsandel, vil vi enten bli «spist opp» av renter og avdrag eller vi må redusere investeringsnivået drastisk.

Ifølge Teknisk beregningsutvalg (TBU) bør netto driftsresultat over tid ligge på om lag 1,75 % av driftsinntektene. Bindal kommune har som mål at netto driftsresultat skal være 2,5 %.

I økonomiplanen er netto resultatgrad på 0,05 % for 2024, -2,63 % for 2025, 3,71% for 2026 og -0,78% for 2027.

Gjennomsnittlig resultatgrad for perioden er 0,09 %, og vedtatt måltall på minimum 2,5 % er ikke oppnådd. Årsaken til at måltallet ligger 2,41 % lavere minimumsmåltallet, er at kommunen har et generelt for høyt driftsnivå i forhold til driftsinntektene.

GENERELLE KOMMENTARER

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret i oktober 2014, og 2017 var første året det ble framlagt en tiltaksdel. Tiltaksdelen beskriver mye av det arbeidet som gjøres på ulike områder for å nå målene i samfunnsdelen. Tiltaksdelen ligger ved budsjettet som eget vedlegg. I 2024 blir det igangsatt prosess for å utarbeide ny samfunnsdel.

Ansatte/årsverk

Pr. 31.10.23 er det ansatt 188 (186) personer på fast lønn i Bindal kommune, noe som tilsvarer 162,4 (157,8) årsverk. Årsverk omfatter alle på fast lønn, også de som er sykemeldt og i svangerskapspermisjon. Det vil være variasjon i måneder som gjør at tallene fra år til år ikke blir helt sammenlignbare. Tall fra årsmeldinger tilbake til 2015 viser en variasjon på mellom 186-201 ansatte, fordelt på 155,5-164,4 årsverk. Læringer kommer i tillegg (*tilsvarende tall for 31.10.2022 er oppgitt i parentes*).

Lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift

I budsjettet for 2024 er det lagt inn lønn med kr. 109 millioner. I tillegg kommer sosiale utgifter på 26 millioner. Tilsvarende tall for 2023 var 102 millioner i lønn og 31 millioner i sosiale utgifter.

De totale pensjonsutgiftene går fra 2023 til 2024 ned med kr. 6 794 000.-. Det vises til kommunedirektørens kommentar lenger fram i dokumentet.

Det er lagt inn en avsetning til lønnsoppgjøret i 2024 på kr. 4,14 millioner kroner inkl. sosiale utgifter under funksjon 18000. Dette er ut fra tall fra SSB der det forventes en årslønnsvekst på 5,1 %.

Det er for 2024 lagt inn pensjon med 7,56 % (8,45 %) som arbeidsgivers andel i Statens Pensjonskasse. Arbeidsgivers andel i Kommunal Landspensjonskasse er lagt inn med 20 % (27,84 %), mens det for sykepleiere er lagt inn med 20 % (22,51 %). Arbeidsgiveravgift er lagt inn med 5,1 %* av lønn og pensjon (*tilsvarende tall for 2023 er oppgitt i parentes*).

*Forslag til statsbudsjett 2024 innebærer økt arbeidsgiveravgift med 5 % for alle ansatte med årslønn over kr. 850 000,-, hvis dette vedtas vil det medføre økt arbeidsgiveravgift for Bindal kommune på omtrentlig kr. 400 000,-. Dette er ikke lagt inn i budsjettet.

Sykefraværet

Sykefraværet i Bindal kommune anslås ved utgangen av september 2023 å være på 6,5 % (8 %). Tallene innebærer både legemeldt og egenmeldt sykefravær (*tilsvarende tall for 2022 er oppgitt i parentes*).

Forsikringer

Bindal kommune bruker Pareto Forsikringsmegling AS som megler for våre forsikringer. Alle ansatte har gruppelivsforsikring etter Hovedtariffavtalens § 10 og yrkesskadeforsikring etter § 11. I tillegg har vi ulykkesforsikring på elever, barn, fosterbarn og deltakere i voksenopplæring. Skadeforsikringene er per i dag i Protector Forsikring, mens personforsikringene er i Gjensidige, med unntak av tjenestereiseforsikring som er i Gouda. Hvert 4. år er våre forsikringer ute på anbud, sist nå i høst. Resultatet av dette er ikke helt klart, men ut fra våre opplysninger fra vår forsikringsmegler er det lagt inn en reduksjon på gruppelivsforsikringen på 5%, mens yrkesskadepremien økes med ca. 50%. Kommuneeiendom økes med 11%, og bilforsikringer økes med 19 %. Total forsikringspremie for Bindal kommune forventes å være kr. 990 000,- i 2024, mot kr. 870 500,- i 2023. Gjensidige har utbetalt kundeutbytte, og vi fikk i år utbetalt kr. 29 000,- for forsikringsåret 2022.

Havbruksfondet

Vi har også i år valgt å innhente bistand fra Kontali Analyse til å foreta en beregning av hvilke inntekter Bindal kommune kan forvente fra Havbruksfondet i økonomiplanperioden.

Kontali Analyse har i flere år jobbet med problemstillinger innen skattlegging av Havbrukssektoren i Norge, effekter og konsekvenser av dette, og har blant annet på oppdrag fra Sjømat Norge utarbeidet en modell for estimering av forventet inntekt og utbetaling fra Havbruksfondet til ulike kommuner med klarert lokalitetsbiomasse for laks og ørret.

Notat fra Kontali Analyse av 23.10.23:

Bakgrunn

Dette Notatet beskriver estimerte kommuneutbetalinger i henhold til en modell som Kontali Analyse utarbeidet i perioden 2019-2020. Denne modellen er utvidet og korrigert med de endrede reguleringer, og forslag til reguleringer og skattlegging av lakse-sektoren i Norge. Målsetningen er å kunne estimere utbetalinger til enkelt-kommuner og -fylker, på bakgrunn av de instruks og forskrifter som gjelder for skatter og avgifter, samt scenarier på laksepriser og produksjonsvolumer, i henhold til Kontali sine segment-analyser for sektoren.

Rammen for notatet, og kommune-utbetalingene som søkes estimert av denne modellen, er følgende:

- Utbetalinger fra Havbruksfondet (Produksjonsavgift og andel proveny fra MTB-salg)
- Andre utbetalinger eller overføringer til kommunesektoren, som resultat av, eller i form av andel av et grunnrenteproveny og føringer for kommuneandel av dette (Ekstrabevilgninger)

Den 28. mars 2023 la regjeringen fram et lovforslag om grunnrenteskatt i norsk havbruksnæring. Det er lagt fram en proposisjon til Stortinget (Prop. 78 LS (2022-2023) med beskrivelse av lovforslaget for innføring av grunnrenteskatt på havbruk. Lovforslaget er foreslått å tre i kraft fra og med inntektsåret 2023. Innføringen av de nye skatteordningene vil endre dagens utbetalinger til norske havbrukskommuner gjennom både havbruksfondet og kommunenes inntektssystem.

I Stortinget ble det den 25. Mai vedtatt, med flertall fra AP, SP, Venstre og Pasientfokus, en grunnrenteskatt gjeldende fra 01.01.2023 – og med noen endringer fra regjeringens forslag fra den 28. Mars. Flere av disse endringene har effekt kun for skatteobjektene, og marginal eller ingen betydning for kommuneutbetalingene i denne sammenheng, men noen endringer vil også påvirke disse. Under hvert av punktene under, har vi i uthevet, blå skrift, skissert hvordan hendelser etter vedtaket (eks. Regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2024, og restaurasjon av MTB i oktober 2023), vil påvirke modell og resultater ytterligere:

- Grunnrente- skattesatsen ble redusert fra 35 % til 25 %, som vil påvirke proveny
Her skisserer forslaget til Statsbudsjett en forventning om et proveny på bakgrunn av 2023-inntektene for næringen, på 5 Mrd NOK, før fradrag av innbetalt produksjonsavgift.
- Økt inntekt til verts-kommuner og -fylker gjennom at disse, gjennom en ekstrabevilgning til Havbruksfondet, skal sikres inntekter som om den økte produksjonsavgiften på kr. 0,90 per kilo vis-vis kr. 0,56 per kilo, hadde blitt innført fra 01. januar 2023.
Inntekter fra produksjonsavgift gjennom 2023, er i det samme budsjettforslaget anslått til å bli 1050 mill NOK (Vår modell beregner denne til 1080 mill NOK, så her er det ikke noe betydelig avvik). I statsbudsjett for 2024, foreslås det å bevilge et beløp på 1197 mill NOK til Havbruksfondet)

I tillegg har Stortinget som et ledd i dette vedtaket, også sendt flere anmodningsforslag til regjeringen, hvor noen av disse indirekte kan påvirke kommuneutbetalinger.

- Stortinget ber regjeringen sørge for at miljøindikatorer for trafikklys-systemet er på plass fra auksjonsrunden i 2024. *Dette antas å kunne ha innvirkning på både hvor stor andel av tillatelsene som tillates å vokse, redusere kapasiteten eller satt på stand-by. Det kan også påvirke betalingsvilligheten i en auksjon.*
Her er det ikke noe nytt per medio oktober 2023.
- Regjeringen bes om å innføre en ordning som gjør at nedtrukken kapasitet som følge av trafikklys-systemet, kan produseres i lukket teknologi. *Dette kan gi et marginalt høyere produksjonsvolum fra 2025 enn i motsatt fall, og kan gi en noe høyere betalingsvillighet på auksjonert MTB.* *Her er det ikke noe nytt per ultimo oktober 2023, og regjeringen har ikke svart ut anmodningen fra Stortinget ennå.*
- Regjeringen bes frem til statsbudsjett for 2024 å vurdere om det er grunnlag for grunnrenteskatt på havbruk til havs. *Dette vurderes å ikke ha noen innvirkning på proveny eller kommuneutbetalinger på de nærmeste årene.* *Her gir forslag til Statsbudsjett for 2024, følgende signal fra Regjeringshold. «Det er ikke aktuelt å innføre grunnrenteskatt på havbruk til havs». Dette underbygges med usikkerhet om det noen gang kan forventes en grunnrente i havbruk til havs, i tillegg til at en anser risiko for provenytap som stort, dersom aktører i en utbyggings- og investeringsfase oppnår fordeler av en grunnrentebeskatning, for så i neste omgang flagge ut når det oppnås inntjening og beskatningsgrunnlag.*

Kontali har med bakgrunn i lovforslaget fra 28. Mars, som ikke er oppdatert eller justert i henhold til Stortingets vedtak, utarbeidet en oppdatert modell for å estimere de samlede utbetalingene til kommunesektoren og enkeltkommuner relatert til skatte- og avgiftsinntekter fra havbrukssektoren.

Proposisjonen fra den 28. Mars var på en rekke områder uklar på detaljer og fortolkninger. Dette er overhodet ikke avklart gjennom vedtaket i Stortinget, ei heller gjennom regjeringens forslag til statsbudsjett. Slike uklarheter og detaljer som det enda ikke er fremlagt en klar beregningsmetodikk eller tydelig fortolkning for, har betydning for både fordelingsprinsipper og grunnrenteprovenyets størrelse fremover. Dette vil igjen påvirke kommuneutbetalinger gjennom foreslåtte ekstrabevilgninger.

De viktigste slike uklarheter, eller ubesvarte spørsmål, nevnes her – sammen med hvilke forutsetninger Kontali har lagt til grunn i modellen.

- Normprisrådets mandat, og hvordan dette rådets vurderinger fra 2024 vil påvirke skattbar bruttoinntekt, og derigjennom proveny. *Kontali forutsetter at det i stor grad blir lagt vekt på at det salgspriser ligger tett opp til de reelle prisene som skatteobjektene har oppnådd, dvs. at kontraktspriser blir hensyntatt, likeså priser for ned-klassede og foredlede produkter hensyntatt.* *Dette er forutsetninger som bare delvis synes hensyntatt i høringsforslaget til Normprisrådets funksjon og mandat som hadde hørings-frist i september 2023. Nedklasset fisk vil nok bli hensyntatt, men det søkes bl.a. å finne en normprisvariant også for kontraktspriser, med basis i fremtidspriser fra et marked for finansielle kontrakter (Fishpool).*
- I hvor stor grad vil skattemyndighetene tillate og akseptere skatteobjektene sine «nye og tilpassede» prinsipper for internprising og profitt-allokering på de ulike verdikjedene. *Kontali legger til grunn at slik fordeling historisk har vært gjort til gunst for sjøfasen, og at en riktigere og mer balansert fordeling, generelt blir akseptert (og dokumentert), og at dette vil bidra til å redusere provenyet.*
- Regjeringens Proposisjon fra 28. Mars skisserer spesifikt for kommunesektorens andel av grunnrenten, at:
Kommunesektorens andel av salgsproveny fra tillatelses-salg, økes fra 40 til 55%

Kommunesektoren «skal få inntekter tilsvarende halvparten av provenyet fra Grunnrenteskatten. Dette oppnås ved å gi en ekstrabevilgning til kommunesektoren i år der grunnrenteskatten er høy. Ekstrabevilgningen fordeles til kommunene etter kostnadsnøkkelen i rammetilskuddet, og fordeles også til fylkeskommunene. Beregningen baseres på grunnrenteskatten året før. Regjeringen vil komme nærmere tilbake til dette senest i statsbudsjettet for 2024.»

Dette punktet gir rom for ulike tolkninger – med til dels stor effekt for kommuneutbetalinger.

- Er inntektene som stammer fra kapasitets-salg ment inkludert her? I dette tilfellet, vil instruksen for utbetalinger fra Havbruksfondet endres, slik at utbetalingene jevnnes ut, og kommuneandelen blir jevnere fra år til år?
- Dersom ikke dette skjer, vil ekstrabevilgninger gis i år uten effekt fra MTB-salg, og utebli i år med denne effekten? Eller ser en for seg at dette – og dermed kommuneandelen jevnnes ut i beregningsgrunnlaget?
- Er «halvparten» av grunnrenteproveny, ment å beregnes fra brutto grunnrenteproveny, eller netto (dvs. etter et evt. fradrag av forrige års ekstrabevilgning til kommunesektor kommunenes.). Hvis det er tenkt halvparten av brutto grunnrenteproveny, vil dette beregnes av proveny før eller etter at innbetalt produksjonsavgift (som er direktefradrag i utlignet skatt), er trukket fra hos skatteobjektene?

Kontali legger til grunn at det er brutto grunnrenteproveny som vil bli basis for en slik beregning, og at det vil foretas en utjevning mellom år med og uten proveny fra salg av MTB. Grove og foreløpige beregninger med dette som forutsetning; tilsier ca. 1.100-1.300 mill. NOK til fordeling mellom kommune-sektor (alle kommuner og fylker) gjennom ekstrabevilgning fra året 2025 (annethvert år).

Det har ikke kommet frem nye opplysninger eller avklaringer på dette i forslaget til statsbudsjett. For 2023, vil nok en ekstrabevilgning ikke være aktuelt, ettersom det ikke er noen grunnrenteskatt året før, å beregne dette fra. Med provenyet fra auksjon av restkapasitet MTB i oktober 2023, ville nok dette uansett begrenset en mulig beregning av slik ekstrabevilgning. For 2024, vil nok samlede inntekter (= utbetalinger fra Havbruksfondet fra både salg av kapasitetsjusteringer i 2024, og bevilgning til Havbruksfondet med basis i produksjonsavgift for 2023) - overstige halvparten av beregnet proveny fra grunnrenteskatten for 2023, og dermed ikke gi grunnlag for ekstrabevilgning. Dette er uavhengig om en legger regjeringens anslag på proveny, eller anslag i vår modell til grunn.

Vi forutsetter, og har grunn til å tro at 55 % av inntektene fra høstens restsalg av MTB fra 2022-runden, vil bli overført til Havbruksfondet, og utbetalt til kommunesektoren før jul i 2023, etter de skisserte fordelingsprinsippene fra siste instruks.. Ny instruks til Fiskeridirektoratet er i skrivende stund, ikke klar. Men, erfaringer fra utbetalinger fra Havbruksfondet gjort sent på året i 2022, viser at dette likevel kan gjøres, og vi har grunn til å tro at en utbetaling i 2023, også er Departementets intensjon.

Forutsetninger

Estimerte provenyer og skatteinntekter

Salg og auksjon av tillatelses-MTB

For trafikklysrunden i 2024 forutsettes salg av 27.000 tonn brutto MTB til en gjennomsnittspris på 170.000 NOK/tonn, totalt **4.590 mill. NOK**. For 2026 antas 28.300 tonn brutto MTB-kapasitet omsatt til en gjennomsnittspris på 180.000 NOK/tonn, totalt **5.094 mill. NOK**. For trafikklysrunden i 2028 antas 27.000 tonn brutto MTB-kapasitet omsatt til en gjennomsnittspris på 185.833 NOK/tonn, totalt **5.018 mill. NOK**.

I tillegg har det i oktober 2023, blitt solgt 8 243 tonn MTB, til samlet **1.514 mill. NOK**, der vi forventer at utbetaling til Havbruksfondet vil skje ila siste kvartal 2023.

Produksjonsavgift

Produksjonsavgiften ble innført i 2021 med en avgiftssats på 40 øre/kg. Fra 1. januar 2022 ble satsen oppjustert til 40,5 øre/kg. Fra 1. januar 2023 ble satsen ytterligere oppjustert til 56 øre/kg, men i henhold til Regjeringens lovforslag om grunnrenteskatt skal satsen være 90 øre/kg fra og med 1. juli i år. Dette er allerede kommet i forskrift og denne antas økt med 3 øre/kg i de påfølgende årene.

Stortingets anmodning om en ekstrabevilgning til havbruksfondet, som tilsvarer «at produksjonsavgiften på 90 øre var innført fra 1. januar, forutsettes gjennomført av regjeringen, og at dette beløpet overføres Havbruksfondet i 2. Halvår 2023. Dette tilsvarer ca. **200 mill. NOK**

Det må bemerkes at en ny instruks fra departementet til Fiskeridirektoratet, om utbetalinger fra Havbruksfond – ikke er utarbeidet, og at modellens forutsetninger dermed er tatt fra sist gjeldende instruks.

*Regjeringen har i forslag til statsbudsjett oktober 2023, lagt til grunn en bevilgning på **1.197 mill. NOK** til Havbruksfondet for fordeling på kommunesektoren, og synes å ha tatt inn, og inkludert tillegget fra Stortingets anmodning.*

Grunnrenteskatt

En skatt på grunnrente på 25 %, er innført med virkning fra 01.01.2023, og i stor grad som skissert i lovforslaget, med nevnte endringer. Grunnrenteskattens størrelse vil påvirke kommunesektors utbetaling gjennom ekstrabevilgninger. Det forutsettes opparbeidet en brutto grunnrenteproveny på 5.500 mill. NOK i 2023, 5.500 mill. NOK i 2024, 6.000 mill. NOK for årene 2025 – 2026, og på 6.500 mill. NOK for årene 2027 - 2028. Som beskrevet innledningsvis, og under kapittel 0, er det mange uklare forutsetninger for å kunne gjøre disse beregningene.

Selv om skattesatsen er redusert betydelig fra modellscenario kjørt rett etter lovforslaget, har oppnådde laksepriser også vært betydelig høyere enn forutsett i mars. Dette gjør at forventet grunnrenteproveny ikke reduseres i så stor grad fra den gang. En opprettholdt nivå på bunnfradrag, bidrar også til dette.

Selv om regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2024, selvberegner at provenyet fra 2023 vil være 5.000 mill. NOK (ikke 5.500 mill. NOK som i vår modell, så holder vi fast ved vårt anslag)

Forventede endringer i løpet av senhøsten 2023

Modellen er nå oppdatert med det som er kjent fra Stortingets vedtak, forslag til statsbudsjett, samt resultater fra auksjon av restkapasitet MTB i oktober 2023. Det vil kunne komme endringer i form av et godkjent, Revidert Nasjonalbudsjett.

Overordnet om fordeling og utbetalinger

Av det totale provenyet fra salg av tillatelses-MTB skal 45% beholdes av staten, mens 55 % overføres til Havbruksfondet. Fra Havbruksfondet forutsettes det i det nye lovforslaget at 20 % av midlene utbetales til fylkeskommuner og 80 % utbetales til havbrukskommunene.

Av de totale utbetalingene fra Havbruksfondet – og den gjeldende instruksen om blant annet fordeling, kommer 12,5 % av midlene fra salg av tillatelses-MTB til fordeling blant kommuner som har klarert ny lokalitetsbiomasse innenfor siste toårsperiode, med en øvre grense på 5 mill. NOK til en enkeltkommune. Det eventuelt overskytende beløpet fordeles til alle kommuner basert på andel lokalitets-MTB¹. Praksisen har vært at denne andelen holdes tilbake i år 1 (salgsåret for nye tillatelser) og etterbetales i år 2 (året før neste salgsår for nye tillatelser). For denne andelen forutsettes det imidlertid i modellen at alle kommuner klarer lik mengde ny lokalitetsbiomasse i toårsperioden og at hele utbetalingen skjer i år 2 (2025 i denne leveransen).

For produksjonsavgiften vil Stortinget gjennom statsbudsjettet bevilge et beløp til Havbruksfondet basert på estimerte inntekter året før. Stortinget står fritt til å bevilge et beløp som er både høyere og lavere enn de samlede inntektene fra produksjonsavgiften. Basert på våre beregninger utgjør Stortingets bevilgninger i 2022 og 2023 om lag 86 % av inntektene fra produksjonsavgiften året før, og vi forutsetter det samme for 2024. For fremtidige bevilgninger har vi i modellen forutsatt en årlig økning på 2,5 % (tilsvarende estimert konsumprisindeks).

Grunnrenteskatten er en statlig skatt som tilfaller staten. Ifølge lovforslaget er det fortsatt en intensjon om at utbetalinger til kommunal sektor skal utgjøre 50 % av grunnrenteprovenyet. Her er et område hvor både proposisjon og stortingsvedtak fortsatt er uklar på hvordan dette tenkes gjort i praksis, og hvor det henvises at dette vil avklares i egen forskrift. Usikkerheten går blant annet på:

- Vil ekstrabevilgningen bli beregnet høyere i år der det ikke er vesentlige utbetalinger fra Havbruksfondet i forbindelse med auksjonsproveny, eller vil instruksene for Havbruksfondet endres for å få mer stabile, årlige utbetalinger av disse midlene?
- Vil det, dersom kommunesektor i år med utbetalinger av auksjonsproveny fra Havbruksfondet, oppnår en høyere utbetaling enn 50 % av grunnrente provenyet, bli gjort fradrag for dette i neste års beregning, eller er det tenkt at kommunal sektor hvert minimum skal oppnå 50 % av grunnrenteprovenyets nivå?

Ekstrabevilgninger for å sikre at kommunesektoren oppnår utbetalinger tilsvarende 50 % av grunnrenteprovenyet, er fortsatt tenkt omfordelt gjennom kommunesektorens inntektssystem. Det som er nytt fra høringsforslaget i fjor høst, er at ifølge lovforslaget skal også fylkeskommuner skal inngå i disse beregningene. Hvordan fordelingsnøkklene er mellom landets kommuner og fylkeskommuner samlet, avventes bygd inn i modellen inntil statsbudsjettet for 2024 gir større klarhet i dette. Foreløpig har vi forutsatt i scenariet at fylkeskommunenenes samlede andel utgjør 20 %, som trekkes fra – før fordeling til kommunene.

- Det kan også stilles spørsmål ved om intensjonen om det med kommunesektors utbetalinger lik 50 % av grunnrenteproveny, menes brutto eller netto (etter fradrag for produksjonsavgift) proveny. Vi antar også at når beregningen av utbetalinger sammenstilt med forrige års grunnrenteproveny, så kan det også være snakk om at dette provenyet er justert for en evt. utbetaling av ekstrabevilgning forrige år.
- De største usikkerhetene knyttet til størrelsen på grunnrenteprovenyet, er selvsagt oppnådde priser og realiserte kostnader og investeringer fremover. Men i tillegg, er det også stor usikkerhet til hvordan næringen evner å fordele slike kostnader mellom grunnrenteskattepliktige og ikke-pliktige deler av virksomhetene. Størrelse på grunnrenteskatte-inntektene, er også svært usikre, både i 2023 og fremover, gitt at Normpriserådet ikke er etablert og ei heller gitt et klart mandat. Beregninger av reelle priser i 2023, er også et nytt og uprøvd område.

For beregning av ekstrabevilgninger i dette notatet, jf. Tabell 3, har vi lagt til grunn følgende forutsetninger:

- Kommunal sektors «50 %-andel», beregnes fra et brutto grunnrenteproveny, dvs. slik innbetalingene vil fremstå innbetalt fra næringen. For fylkeskommunenes andel av denne ekstrabevilgningen, har vi foreløpig lagt til grunn samme fordeling som i havbruksfondet dvs. 20 %. Og mellom fylkeskommunene har vi også brukt deres respektive andeler av klarert lokalitets-MTB. Dette vil nok være ulikt det som gjelder i inntektsfordelings-systemet.
- Havbruksfondets instruks vil være noenlunde uforandret fremover med tanke på utbetalingstidspunkt, slik at majoriteten av auksjonsprovenyer vil komme til utbetaling hvert andre år (dvs. 2024 og 2026).
- I år der utbetalinger til kommunal sektor overstiger 50 % av foregående års grunnrenteproveny, vil ikke dette ha negativ innvirkning på «samme» beregning påfølgende år. Dette betyr at denne effekten – med våre forutsetninger, slår inn som ekstra utbetalinger gjennom kommunenes inntekts-systemer, med i størrelsesorden 1.230 mill NOK i årene 2025 og 1.380 mill NOK i 2027.

Bindal kommunes fordelingsnøkler

Bindal kommune hadde per 09.10.2023 klarert 33.820 tonn lokalitets-MTB, som på samme tidspunkt utgjorde 1,0% av total lokalitets-MTB. Dette utgjør Bindal kommunes andel av utbetalingene gjennom Havbruksfondet, herunder beløpene for salg av tillatelses-MTB og produksjonsavgift.

For omfordeling av grunnrenteskatten gjennom ekstrabevilgninger er Bindal kommunes andel – etter omfordeling og utjevning i kommunesektorens inntektssystem – beregnet til 0,0%.

Resultater

Estimerte produksjonsvolum (1.000 tonn slaktevekt)¹⁾

	2023	2024	2025	2026	2027
Produksjonsvolum	1.591	1.667	1.737	1.806	1.855

Estimerte totale provenyer (mill. NOK)

	2024	2025	2026	2027	2028
Salg av tillatelses-MTB	4.590		5.094		5.018
Produksjonsavgift	1.378	1.482	1.590	1.682	1.803
Grunnrenteskatt (netto)	5.500	6.000	6.000	6.500	6.500
Totalt	11.468	7.482	12.684	8.182	13.321

**) I tillegg har det i oktober 2023, blitt solgt 8.243 tonn MTB, til samlet 1.514 mill. NOK, der vi forventer at utbetaling til Havbruksfondet vil skje ila siste kvartal 2023.*

Estimerte totale beløp til kommunene - eks. stat og fylkeskommuner (mill. NOK)

	2024	2025	2026	2027	2028
Salg av tillatelses-MTB	1.704	316	1.891	350	1.863
Produksjonsavgift (bevilgning)	958	982	1.006	1.031	1.057
Ekstrabevilgning (grunnrenteskatt)		966		1.089	
Totalt	2.662	2.264	2.897	2.470	2.920

Estimerte utbetalinger til Bindal kommune

	2024	2025	2026	2027	2028
Salg av tillatelses-MTB	16,3	3,0	18,1	3,3	17,8
Produksjonsavgift (bevilgning)	9,2	9,4	9,6	9,9	10,1
Ekstrabevilgning (grunnrenteskatt)		0,4		0,4	
Totalt (netto)	25,5	12,8	27,7	13,6	27,9

Med alle de forbehold som tas anslår Kontali Analyse samla inntekter på 79,6 millioner kr. for de fire årene. I kommunedirektørens forslag til økonomiplan er 71,1 millioner kr. benyttet inn i kommunens drift.

For øvrig vises det til det kommunedirektøren har skrevet om havbruksfondet tidligere i dette dokumentet.

¹⁾Kilde: Kontali Analyse, produksjonsmodeller for laks og ørret

DRIFTSBUDSJETT 2024-2027

	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Rammetilskudd	-85 883 000	-86 455 000	-86 455 000	-86 455 000
Inntekts- og formuesskatt	-48 100 000	-48 100 000	-48 100 000	-48 100 000
Eiendomsskatt	-16 600 200	-16 600 200	-16 600 200	-16 600 200
Andre skatteinntekter	-2 969 500	-2 969 500	-2 969 500	-2 969 500
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-34 625 300	-20 814 300	-30 914 300	-22 214 300
Brukerbetalinger	-6 209 500	-6 209 500	-6 209 500	-6 209 500
Salgs- og leieinntekter	-19 017 200	-19 056 800	-19 056 800	-19 056 800
SUM DRIFTSINNEKTER	-230 176 200	-216 375 600	-226 464 400	-217 764 400
Lønnsutgifter	123 685 100	123 581 100	123 518 000	123 420 800
Sosiale utgifter	27 134 800	27 186 500	27 187 500	27 191 900
Kjøp av varer og tjenester	58 163 900	49 188 800	47 967 800	48 060 800
Overføringer og tilskudd til andre	13 916 400	13 063 500	13 092 300	13 162 300
Avskrivninger	8 922 500	8 922 500	8 922 500	8 922 500
SUM DRIFTSUTGIFTER	231 822 700	221 942 400	220 688 100	220 728 300
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	1 646 500	5 566 800	-5 776 300	2 963 900
Renteinntekter	-5 804 600	-5 454 400	-5 445 800	-5 436 900
Utbytter	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Gevinst/tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
Renteutgifter	5 618 200	5 479 286	5 210 336	4 930 791
Avdrag på lån	7 402 600	7 963 450	8 113 450	7 878 150
NETTO FINANSUTGIFTER	7 181 200	7 953 336	7 842 986	7 337 041
Motpost avskrivninger	-8 922 500	-8 922 500	-8 922 500	-8 922 500
NETTO DRIFTSRESULTAT	-94 800	4 597 636	-6 855 814	1 378 441

Disponering /dekning av netto driftsresultat

Overføring til investering	4 145 000	1 525 000	1 495 000	1 853 000
Avsetninger til bundne driftsfond	3 017 500	3 017 500	3 017 500	3 017 500
Bruk av bundne driftsfond	-3 761 700	-3 530 500	-3 483 500	-3 212 300
Avsetninger til disposisjonsfond	10 402 500	10 402 500	15 118 714	10 402 500
Bruk av disposisjonsfond	-13 708 500	-16 012 136	-9 291 900	-13 439 141
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	94 800	-4 597 636	6 855 814	-1 378 441
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0

ANSVAR 1100 – KOMMUNEDIREKTØRENS STAB

Budsjettpremisser

- 3 årsverk i økonomiavdelingen, 1 årsverk IT, 0,5 årsverk informasjon og 4,1 årsverk i sentraladministrasjonen.
- 7 kommunestyremøter (samt et mulig ekstraordinært møte) og 6 møter i formannskapet. Møter i administrasjonsutvalg og fondsstyre tas samme dag som formannskapet hvis behov. Møteplanen for 2024 vedtas i kommunestyret i desember. Det kan der komme forslag om endring i antall møter.

Funksjonen er i 2024 budsjettert med kr. 20 465 000.-, mot kr. 18 240 799,- i 2023. Se kommentar under IT som forklarer denne store økningen som ikke er reell. I 2025 er budsjettet på 14 606 500.-, i 2026 på kr. 14 424 500,- og i 2027 14 710 900.-. Årsaken til reduksjoner i 2025-2027 er generelt innsparingstiltak på kr. 6 000 000,- som det er redegjort for senere i dokumentet.

Funksjon 10000 Godtgjørelse folkevalgte

Det er lagt inn samme aktivitetsnivå på politisk nivå som tidligere. Årlig godtgjørelse til ordfører og varaordfører legges hvert år fram som egen sak for kommunestyret i desember, og budsjettet

reguleres etter kommunestyrevedtak. Funksjonen er budsjettert med kr. 1 733 600,- i årene 2024-2027 mot kr. 1 758 594,- i 2023.

Funksjon 10001 Stortings- og kommunevalg

Det er lagt inn midler til gjennomføring av valg i 2025 og 2027. Funksjonen er budsjettert med kr. 258 000,- i 2025 og kr. 280 400,- i 2027.

Funksjon 10002 Støtte til politiske parti

Det er lagt inn kr. 30 000 i støtte til politiske partier i år med kommunevalg, i denne økonomiplanen i år 2027.

Funksjon 10003 Revisjonen

Beløpet for kjøp av revisjonstjeneste av Revisjon Midt-Norge SA er kr. 508 000,- i 2024, kr. 524 000,- i 2025, kr. 540 000 i 2026 og kr. 556 000,- i 2027.

Funksjon 11005 Arbeidsmiljøutvalget

Det har tidligere vært budsjettert med kr. 40 000,- annethvert år som et bidrag til et felles arrangement for alle ansatte. Dette ble vedtatt fjernet fra 2023 for å redusere driftsutgifter. Felles arrangement for alle ansatte har vært vellykket arrangement, og en viktig arena til å treffes på tvers av avdelinger. Kommunedirektøren foreslår at disse midlene tas inn i driftsbudsjettet igjen, og det er satt av kr. 40 000,- i partallsår i budsjett og økonomiplan.

Opplæring og kurs innebærer lovpålagt opplæring for medlemmer av arbeidsmiljøutvalget og verneombud. Dette ble sist gjennomført i 2019, og vi har nå flere medlemmer og nye ledere som ikke har opplæring. Det er derfor lagt inn midler til HMS-opplæring for medlemmer av arbeidsmiljøutvalget, verneombud, hovedtillitsvalgte og ledere i 2024. Total kostnad for opplæringen er lagt inn med kr. 63 000,-. Videre er det satt av 20 000,- til opplæring i partallsår.

Funksjon 11006 Kontrollutvalget

Beløp for kontrollutvalget for 2024 er det samme som kontrollutvalget selv har foreslått overfor kommunestyret, kr. 148 200,-. Samme beløp er satt i årene 2025-2027.

Funksjon 12000 Sentraladministrasjonen

Drift av sentraladministrasjon er budsjettert tilsvarende drift i 2023. I tillegg til 4,1 årsverk er det årlig lagt inn kr. 37 600,- til lønn til vikarer, noe som er nødvendig for å betjene publikumsmottaket i ferieavvikling. Midler til opplæring/kurs er økt fordi arkivleder har aktiv deltakelse i prosjekter i Digitale Helgeland og kommunens internkontroll. Felles personvernombud er budsjettert med kr. 53 000,- og Digitale Helgeland oppgavefellesskap med kr. 205 000,- årlig i budsjett og økonomiplanen.

Kommunestyret vedtok i april 2019 at Bindal kommune skal ha inntil fire læreplasser til enhver tid fra 1.1.2020, som dekkes av næringsfond. Lønn til nye lærlinger er budsjettert under denne funksjonen, og reguleres til riktig funksjon når det er avklart hvor lærlingen skal være. Det er budsjettert med oppstart av to lærlinger i 6 måneder og 30 % fagarbeiderlønn, og en lærling med 40 % fagarbeiderlønn i 6 måneder. Total kostnad for nye lærlinger er i budsjett og økonomiplanen årlig budsjettert med kr. 281 000,- som dekkes av næringsfond. Ubrukt beløp i slutten av året reguleres

tilbake til næringsfondet. Læringer som har startet lærlingeløpet budsjetteres under den funksjonen de tilhører. Vi har hatt flere læringer som ikke har gått ordinære løp og læringer som har vært i permisjon. Per i dag har vi tre læringer i helsefagarbeiderfaget og en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Kommunestyret besluttet i desember 2021 at det skulle gjennomføres et utviklingsprogram i prosessledelse – internkontroll for kommunens lederforum. Total kostnad var satt til kr. 750 000,- der Bindal kommune i 2023 har mottatt tilsagn på organisasjonsutviklingsmidler fra KS på kr. 616 000,-. Utviklingsprogrammet startet opp i januar 2023, men etter større utskiftninger i ledergruppen ble det bestemt av videre prosess er utsatt til 2024. Kostnader i 2023 er betalt som kommunens egenandel, mens videre kostnad på kr. 616 000,- er budsjettet i 2024 og dekkes av tilsagn på organisasjonsutviklingsmidler fra KS.

Det er i 2024 lagt inn midler til innkjøp av digital arkivplan for å sikre krav i arkivforskriften. Arkivplanen periodiseres hvert 4. år i forbindelse med kommune- og fylkestingsvalg. Det vil si at det nå skal utarbeides en ny arkivplan for Bindal kommune. Engangskostnad for digital arkivplan er anslått til kr. 7 500,- samt en årlig lisens på kr. 15 000,-. I tillegg er det lagt inn en årlig kostnad på kr. 10 000,- for sladdeverktøy som saksbehandlere og arkiv benytter for å kunne besvare innsynskrav og sikre størst mulig grad av åpenhet i dokumentforvaltningen.

Digitale Helgeland

Bindal og 15 andre kommuner på Helgeland inngikk i februar 2020 en forpliktende samarbeidsavtale rundt digitalisering, og prosjektet Digitale Helgeland ble etablert. Det er ansatt medarbeidere i samsvar med de oppgaver som skal løses, og den økonomi som ligger til grunn. Digitaliseringstakten nasjonalt blir stadig høyere, og skal vi henge med må vi jobbe sammen. Det er ikke gjennomførbart for lille Bindal alene.

Det ble i 2023-2026 årlig lagt inn kr. 158 000,- i budsjett og økonomiplan. Det er nå opprettet et oppgavefellesskap mellom kommunene. Digitale Helgeland er fremdeles i en utviklingsfase, der det samhandles godt. Ambisjonene er store, og disse må tilpasses de økonomiske midler som er avsatt. Budsjett for Digitale Helgeland 2024 er ikke avklart. Det skal være møte i styret i Digitale Helgeland (der kommunedirektørene sitter) etter at kommunedirektøren har framlagt sitt budsjett- og økonomiplanforslag. Det er to alternativer for videre drift som skal diskuteres der. Det er årlig lagt inn kr. 205 000,- i kommunedirektørens forslag i årene 2024-2027.

Funksjonen er budsjettet med kr. 4 956 900,- i 2024, og kr. 4 947 400,- i årene 2025-2027. Budsjettet for 2023 var på kr. 4 986 422,-.

Funksjon 12003 Økonomi

Det er for 2024-2027 budsjettet med lønnskostnader for 3,0 årsverk.

Funksjonen reduserte antall årsverk fra 3,8 til 3,0 ved oppgradering til elektronisk økonomisystem i 2022. Vi ser at det finnes flere muligheter for å effektivisere økonomiarbeidet i det nye systemet, og det arbeides med å videreutvikle systemet for å oppnå full utnyttelse.

Funksjonen er budsjettet med kr. 3 221 200,- for hvert av årene 2024-2027 mot kr. 3 162 429,- i 2023.

Funksjon 12005 Bedriftshelsetjeneste

Sør-Helgeland bedriftshelsetjeneste SA fusjonerte med ANT HMS & Bedriftshelse AS i 2023. Alle ansatte er innmeldt i bedriftshelsetjenesten. Det er budsjettet med kr. 275 000,- årlig til kjøp av

tjenesten. I henhold til Arbeidsmiljøloven § 3-3 plikter arbeidsgiver å knytte virksomheten til en bedriftshelsetjeneste når risikoforholdene i virksomheten tilsier det. I en kommune har mange ansatte risikofaktorer som tilsier at vi må være tilknyttet en godkjent bedriftshelsetjeneste.

Funksjon 12006 IT

I fjorårets budsjettdokument er arbeidet med å etablere felles driftsavtale for IKT-tjenestene i de fem kommunene (Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad og Brønnøy) på Sør-Helgeland omtalt.

Målsetningen med å gå inn i et utvidet IKT-samarbeid er blant annet: felles brukerstøtte som betjenes av alle kommunene, rulling av vaktordninger, felles avtalehåndtering rundt IKT-innkjøp, felles lisenshåndtering, felles driftsansvar for felles tjenester og felles FDVU-plan (forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling).

Kommunene står overfor en stadig økende grad av kompleksitet fra et IKT-perspektiv. Kommunen forventes å produsere og levere stadig flere, og ikke minst bedre tjenester, uten at de økonomiske rammevilkårene nødvendigvis bedres. Man må ha god nok sikkerhet og personvernet skal ivaretas. Trusselbildet har endret seg mye og til det verre de siste årene og vi må forvente at dette fortsetter.

Det er forventninger om bedre og mer effektive tjenester både fra brukere og myndigheter. Mer digitalisering er ofte en viktig del av løsningene på disse forventningene. Det medfører blant annet til mer komplekse systemer, flere systemer må integreres med hverandre og mot nasjonale fellesløsninger.

Bindal kommunestyre fattet i k-sak 42/2023, den 22.6.23, vedtak om å tiltre avtale om drift av IKT-tjenester med selskapet som ble tildelt anbudskontrakten. Det ble vedtatt at framtidige kostnader til investering og drift skulle legges inn i budsjett og økonomiplan. Alle fem kommunene har fatta likelydende vedtak, og det vil bli framlagt sak i kommunestyrene om samarbeidsform. Det jobbes med å legge grunnlaget for et interkommunalt oppgavefellesskap.

Kommunene arbeider videre for å etablere dette samarbeidet. Dette er et omfattende arbeid, der det er mange forhold som skal avklares. Når i 2024 samarbeidet er etablert er for tidlig å si noe om.

IT- funksjonen er budsjettet med kr. 4 027 300,- hvert år i økonomiplanperioden 2024-2027. I 2023 er budsjettet på kr. 2 537 186,-. Dette er en økning på kr. 1 490 114,-. Det som ikke framkommer på denne funksjonen er at Bindal kommune som følge av dette samarbeidet årlig sparer ca 1,3 millioner kroner på leverandører/lisenser som erstattes av det interkommunale samarbeidet. Disse utgiftene reduseres på de ulike tjenestene. I og med at vi ikke vet når samarbeidet er fullt ut etablert er det usikkerhet rundt tallene i 2024. Alt avhenger av når samarbeidet er oppe og går, og når de ulike avtaler utgår i Bindal kommune.

Kommunestyrevedtaket i juni 23 sier noe om kostnader til investering. Dette dreier seg om migrering og etableringskostnader på kr. 875 000,- i 2024. Dette er tatt inn som et tiltak under investering.

Når samarbeidet er i gang vil IT-utgifter i stor grad bli fordelt på de ulike sektorene, slik at IT-funksjonen reduseres og sektorfunksjonene økes.

Funksjon 12050 Informasjon

Funksjonen har informasjonskonsulent i 50 % stilling, som også er ansvarlig for Båtsaumen. Det er lagt opp til at Båtsaumen utgis 6 ganger i 2024. Bladet trykkes på vår kopimaskin, i tillegg publiseres bladet i PDF-format på kommunens nettside og facebookside. Pris for annonsering er kr. 2 000,-, og abonnementspris kr. 300,-. Vi har i dag ca. 170 abonnement på Båtsaumen. Funksjonen er budsjettet med kr. 333 300,- årlig i perioden 2024-2027, mot kr. 359 015,- i 2023.

Funksjon 12051 Frikjøp tillitsvalgt

Frikjøp fellestillitsvalgt Fagforbundet er lagt inn med 60 % stilling. Det er i tillegg samlet lagt inn 29 % ressurs til Utdanningsforbundet. Av sistnevnte refunderes 20 % av Utdanningsforbundet.

Funksjonen har en årlig kostnad på kr. 489 000,-, mot kr. 465 472,- i 2023.

Funksjon 18000 Diverse fellesutgifter

Det er lagt inn en avsetning til lønnsoppgjøret i 2024 på 4,14 mill. kroner inkl. sosiale utgifter under funksjon 18000. Dette er ut fra tall fra SSB der det forventes en årslønnsvekst på 5,1 %. Dette er en økning på omtrent 0,6 mill. kroner fra 2023 da det var budsjettet med en årslønnsvekst på 4,4%.

Generelt innsparingstiltak

Det ble i økonomiplanen 2023-2026 lagt inn kr. 6 000 000,- for hvert av årene 2024-2026 i udefinerte innsparingstiltak. De udefinerte tiltakene synliggjør behovet for omstilling. Hvilke tiltak som skal prioriteres må det samhandles om i dialog mellom administrasjonen og tillitsvalgte, og behandles i politiske organ. Det er i denne økonomiplanen lagt inn årlig kr. 6 000 000,- i udefinerte innsparingstiltak i årene 2025-2027. Det anses ikke som realistisk å få utgiftsreduksjoner allerede i 2024.

Funksjonen er budsjettet med kr. 4 603 500,- i 2024 og inntekt på kr. 1 396 500,- for hvert av årene 2025 – 2027 (som følge av at udefinerte kutt er lagt inn under denne funksjonen). Budsjettet for 2023 var på 3 774 945.-

Betalt matpause

I Bindal kommune har alle ansatte inkludert 20 minutters betalt matpause i sine arbeidskontrakter. Tall per august 2022 viser at vi har 164,5 årsverk, noe som tilsier nærmere 55 timer betalt matpause per dag. I fjorårets budsjettprosess diskuterte lederforum betalt matpause eller ikke for de ansatte. Målet er å redusere våre driftsutgifter. Dette er et svært komplekst og omstridt tema som vil kreve drøftinger med tillitsvalgte, og som må legges fram som egen sak for administrasjonsutvalg og kommunestyret. Det vil ikke være mulig å fjerne betalt matpause i alle avdelinger, vi har blant annet flere avdelinger der det ikke vil være mulig å fritt forlate arbeidsplassen. Eksempler er alenearbeidsplasser, nattevakter eller arbeidsplasser som av brukerbehov krever tilstedeværelse/tilgjengelighet. Et annet usikkerhetsmoment er bestemmelse i Hovedtariffavtalen om kontoradministrasjon. Kommunedirektøren skrev i forrige budsjettdokument at vi i 2023 ville se på problemstillingen. På grunn av bemanningssituasjonen i 2023 har det ikke vært mulig å prioritere dette arbeidet. Hvorvidt dette blir tema i 2024 er for tidlig å si, og det ligger ingen tallforslag i budsjett og økonomiplan om besparelser som følge av betalt matpause.

ANSVAR 1200 OPPVEKST- OG KULTURSEKTOREN

Budsjettpremisser

- Ansvar 1200 oppvekst og kultur baserer seg på 6,67 årsverk i 2024. Dette er en økning på 0,5 årsverk etter at ledende kulturskolelærerstilling ble besatt 01.08.2023. Dette er årsverk knyttet til oppvekstkontor, styrer i barnehage, flyktningarbeid, kulturskole, bibliotek, logoped og kulturadministrasjon.
- 16 elever i kulturskolen.

Funksjon 12002 Oppvekst og kultur adm.

I stor grad er tallene under denne funksjonen videreført fra 2023. Funksjonen er budsjettet med kr. 1 669 200,- i hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 18050 Bindal ungdomsråd

Egenandelen for å være del av det regionale ungdomsrådet videreføres fra tidligere år. Det samme gjelder bevertning i møter og bilgodtgjørelse samt en sum på kr. 30 000,- til diverse forbruksmateriell til ungdomsaktiviteter.

Funksjonen er budsjettet med kr. 51 400,- i hvert av årene 2024 – 2027.

Funksjon 20150 Felles barnehage inntekt / utgift

Tallene i denne funksjonen er stort sett en videreføring av 2023-tall. Utgiftene til barnehagetilsyn videreføres for hvert av årene i økonomiplanperioden. Det er en liten økning på lisenser data som omhandler lisens til IST (kvalitetssystem), samt fordelte felleskostnader.

Funksjonen er budsjettet med kr. 1 435 400,- i hvert av årene 2024- 2027

Funksjon 20250 Felles utgift / inntekt skoler

Det er en liten økning på denne funksjonen, sammenlignet med 2023. Dette gjelder kjøp fra interkommunalt samarbeid, Ressurssenteret, på kr. 60 000, -.

Regionrådet tok i 2018 initiativ til en felles skolesatsing i regionen. Det vises til sak 49/18 i kommunestyret juni 2018. Bakgrunnen for felles skolesatsing i regionen var ujevne skoleresultater over tid. Tilgangen på skolefaglig kompetanse var ujevn, og det var et ønske om å kunne utnytte regionens ressurser på en bedre måte og at kommunene i større grad skulle trekke sammen og i samme retning. Når det gjelder finansiering av senteret ble det vedtatt i kommunestyret at virksomheten i 2018 ble finansiert av skjønnsmidlene fra fylkesmannen. For årene 2019 - 2020 ble virksomheten driftet av skjønnsmidler. Fra 2021 skulle senteret driftes med samfinansiering av kommunene og det ble i den sammenheng satt av kr. 200 000,- for hvert av årene 2021 – 2024. På grunn av ekstra skjønnsmidler fra Statsforvalteren ble dette endret til kr. 100 000, - i årene 2022 – 2025. 2023 ble dekket av fondsmidler i prosjektet, og i 2024 er samdriftsfinansieringen til Bindal kommune kr. 60 000,-. Dette er også lagt inn for årene 2025-2027.

Bedre tverrfaglig innsats (BTI) videreføres fra 2023. Stafettloggen er i bruk på de ulike tjenestene innen helse og oppvekst. Kostnadene til BTI framover vil først og fremst være stafettlogg-lisensen på kr. 20 000, - pr år, samt opplærings- og reisekostnader på kr. 55 000,- pr år.

Funksjonen er budsjettet med kr. 1 065 800,- hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 20257 PPT – grunnskole

Driftstilskuddet til PPT er økt med kr. 141 700,- fra 2023 – 2024. Årlig budsjett er nå kr. 855 400,-, kr. 710 400,- av tilskudd PPT belastes denne funksjonen, resterende kr. 145 000,- belastes funksjon 21100 styrket tilbud førskolebarn.

Brønnøy kommune er vertskommune og arbeidsgiver for ansatte i PPT etter en økonomisk fordelingsnøkkel mellom kommunene som tidligere tok utgangspunkt i 6,45 stillinger. Etter fylkeskommunens uttreden av samarbeidet og deres del av finansieringen, ble andelen for Bindal kommune økt fra 0,50 til 0,65. I budsjettet er det tatt høyde for utlysning av ny stilling slik det ble enighet om i kommunedirektørutvalget 27.9.2023.

Merkantil stilling hos PPT i 100 % stilling og andre driftsutgifter fordeles forholdsvis etter stillingsstørrelse som tidligere.

Funksjon 20262 Bindalseidet skole

Det vises til vedtak i kommunestyret desember 2017 om reduksjon av spesialundervisning i kommunen. Kostnadene knyttet til spesialundervisning skulle reduseres med kr. 200 000,- fra og med høsten 2018. Deretter årlig med kr. 500 000,- i 2019, 2020 og 2021. De kommunale overføringer til Bindalseidet skole ble på bakgrunn av dette lagt inn som en fast sum i økonomiplanperioden på kr. 2 920 000,-.

I 2022 ble det gjort et anslag på ytterligere reduksjon på kr. 592 000,- til totalt kr. 2 328 000,- pr. år i økonomiplanperioden på bakgrunn av datidens behov.

I etterkant har behovet for spesialundervisning økt på Bindalseidet skole, og Bindal kommune ligger dermed igjen høyt på andel elever med spesialundervisning.

Kommunene på Sør-Helgeland vedtok i et felles kommunestyrevedtak i juni 2018 å satse på en felles skolesatsing i regionen for å rette opp ujevne skoleresultater over tid, samt redusere spesialundervisningen med en tredjedel i prosjektperioden. På bakgrunn av dette startet det regionale skolefaglige ressursenteret – RSR arbeidet med å redusere andelen spesialundervisning i regionen. Vi ser at vi ikke har lyktes i denne snuoperasjonen.

I samsvar med kommunestyrevedtak desember 2022 ble det vedtatt en reduksjon på kr. 250 000,- for 2023 og videre kr. 500 000,- i perioden 2024 – 2026.

Funksjonen er budsjettet med kr. 2.968 000,- i hvert av årene 2024- 2027.

Funksjon 21100 Styrket tilbud til førskolebarn

Stort sett en videreføring av 2023-tall. Budsjettet med kr. 543 600,- i hvert av årene 2024- 2027. Inkludert i dette tallet er kr. 145 000,- til PPT.

Funksjon 21300 Voksenopplæring

Funksjonen har store usikkerhetsmomenter, vi har oversikt på dagens elevtall, men det er fortsatt usikkerhet rundt hvor mange nye vi får.

I budsjettet for 2024 er skoleskyss regulert ned med kr. 38 000,- mens drivstoff er regulert opp med kr. 55 000,-.

Det er avsatt midler til leie av en bil til skoleskyss på kr. 62 500,- Det er også økt kjøp til Nærøysund kommune med kr. 348 000,-. Totalt er det avsatt kr. 1.080 000,- til kjøp av tjenester hos Nærøysund kommune. Inntektssiden er økt med kr. 275 000,- på norsktilskudd.

Funksjonen er budsjettet med kr. 406 300,- i hvert av årene 2024 – 2027.

Funksjon 22300 Skoleskyss

Det er lagt inn en økning på kr. 117 000,- som skyldes økte utgifter til skoleskyss. Funksjonen er budsjettet med kr. 720 000,- for hvert av årene 2024 – 2027

Funksjon 23151 Støtte frivillige lag/foreninger

En videreføring av 2023-tall. Dette gjelder regional tjeneste scenekunst, dirigentstøtte, kulturmidler og kulturpris.

Funksjonen er budsjettert med kr. 208 000,- i hvert av årene i 2024 – 2027.

Funksjon 24250 Flyktningkonsulent

Flyktningkonsulent fortsetter sitt arbeid med å sikre arbeidet med integrering og bosetting. Når dette skrives, har vi bosatt 26 personer.

Funksjonen budsjetteres med kr. 766 400,- i hvert av årene 2024- 2027.

Funksjon 24400 Barneverntjenesten

Brønnøy kommune er vertskommune for barneverntjenesten på Sør-Helgeland, og det er de som utarbeider budsjettet ut fra kjente tiltak.

Stortinget vedtok en barnevernsreform fra og med 2022, som blant annet ga kommunene økt faglig og økonomisk ansvar, jf. Prop. 73 L (2016–2017) Endringer i barnevernloven (barnevernsreform).

Stortinget vedtok også nye krav om relevant utdanning for ansatte i barnevernet, jf. Prop. 133 L (2020–2021) Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven.

Funksjonen 24400 Barneverntjenesten er økt med kr. 172 753,- fra forrige budsjettår på grunn av økning i reisekostnader og økning i lønnskostnader pga. flere ansatte med mastergrad.

Funksjonen er budsjettert med kr. 2 364 100,- for 2024 – 2027.

Funksjon 25100 Barneverntiltak i familien

Funksjonen er redusert med kr. 116 096,- på bakgrunn av reduksjon i kostnader til ettervern.

Funksjonen er budsjettert med kr. 230 100,- for 2024 – 2027.

Funksjon 25251 Barnevernstiltak i fosterhjem

Funksjonen er redusert med kr. 5 972,- på bakgrunn av reduksjon i fosterhjemsutgifter, men samtidig økning i reiseutgifter.

Funksjonen er budsjettert med kr. 726 500,- for 2024 – 2027.

Funksjon 27500 Introduksjonsordningen

Utgifter til introduksjonsstønad øker med kr. 1 261 900,- Dette er beregnet ut fra 7 personer i introduksjonsordning 2024, og 6 personer på halvårsvirkning i 2024. Det er i tillegg lagt inn kr. 20 000 til oversetting av dokumenter og godkjenning av utenlandsk utdanning.

Funksjonen er budsjettert med kr. 2 392 900,- i hvert av årene 2024- 2027.

Funksjon 28150 Ytelse til livsopphold

Det vises til foreløpige regnskapstall i 2023, og budsjettet økes med kr. 180 000,- til overføring til andre private. Funksjonen er budsjettert med kr. 200 000,- for årene 2024 – 2027.

Funksjon 28300 Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig

En videreføring av 2023 -tall. kr. 50 000,- i hvert av årene 2024- 2027.

Vedtak i kommunestyre om bosetting av 10 flyktninger i 2023, og ekstra anmodning i mai 2023 om å bosette flere flyktninger fra Ukraina, vedtak i kommunestyret september 2023 om 10 flyktninger til.

Det er pr. 8.11.23 ikke kommet anmodning om bosetting i 2024.

Funksjon 36500 Kulturminnevern

En videreføring av 2023-tall. Funksjonen er budsjettert med kr. 10 000,- for hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 37000 Bibliotek

Stort sett en videreføring av 2023 -tall.

Funksjonen er budsjettert med kr. 664 500,- for hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 37300 Kino

En økning på kr. 20 000,- som følge av erfaringstall fra regnskap i senere år.

Funksjonen er budsjettert med kr. 66 000,- for hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 37501 Museumsdrift

Funksjonen er budsjettert ut fra dialog med Helgeland museum med en økning på kr. 52 500,-.

Funksjonen er budsjettert med kr. 562 500,- for hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 37700 Kunstformidling

En videreføring av 2023-tall. Funksjonen er budsjettert med kr. 19 600,- for hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 38000 Idrett

Videreføring av 2023- tall. Funksjonen er budsjettert med kr. 85 000,- for hvert av årene 2024-2027.

Funksjon 38050 Samfunnshus / idrettsanlegg

Videreføring av 2023- tall. Funksjonen er budsjettert med kr. 10 000,- for hvert av årene 2024- 2027

Funksjon 38350 Bindal kulturskole

Det er en økning fra 2023-tall kr. 652 931, til i 2024 kr. 1. 222 700,-. Denne økningen skyldes i hovedsak ansettelse av ledende kulturskolelærer fra 1.8.2023. Det er i 2024 lagt inn kr. 94 800,- til kjøp av tjenester. Det er årlig lagt inn kr. 15 000,- i bruk av fond til Den kulturelle spaserstokken i økonomiplanperioden. Fondsmidlene er øremerket til formålene, og skal bidra til et mangfoldig og relevant kulturtilbud for unge og eldre. Funksjonen er budsjettert med kr. 1 222 700,- og kr. 1 127 900,- i årene 2025 – 2027.

Funksjon 38500 Andre kulturaktiviteter

Det kommunale tilskuddet til Bindal frivilligsentral er satt til kr. 325 000,- for årene 2024 – 2027.

Frivilligsentralen ses på som sentral når det gjelder reformen leve hele livet, integrering av flyktninger og i arbeid med barn og unge.

Bindal frivilligsentral søkte om tilskudd til videre drift av Bindal frivilligsentral den 04.10.2023.

I søknaden er det søkt om lokalt tilskudd på kr. 325 000, - fra Bindal kommune.

Søknaden fra Frivilligsentralen er lagt ved. I tillegg til det lokale tilskuddet er det statlige tilskuddet.

Det må utarbeides en samarbeidsavtale mellom kommunen og frivilligsentralen. Søknaden fra Bindal frivilligsentral følger som vedlegg til budsjettsaken.

Funksjon 38501 Bygdebok

En videreføring av 2023-tall med en årlig inntekt på kr. 1 000,-.

Funksjon 38502 Kulturadministrasjon

Funksjonen er redusert med kr. 3 893,- fra 2023 til 2024.

Funksjonen er budsjettet med kr. 412 800,- for hvert av årene 2024- 2027.

Funksjon 39000 Den norske kirke

Bindal kommune har høye utgifter pr. innbygger til kirken. Kommunedirektøren er fremdeles av den oppfatning at det må settes i gang en prosess for å redusere antall kirker i Bindal fra to til en, men kommer ikke med noe forslag om det denne gang. Kirken har kommet med et budsjettønske med flere ulike tiltak. Flere av tiltakene har vært gjengangere de siste år. Det er i kommunedirektørens forslag funnet rom for to driftstiltak og to investeringstiltak.

I 2023 fikk kirken kr. 2 356 700,- til sin drift. For hvert av årene 2024-2027 er det lagt inn kr. 2 540 000,-. Økning skyldes lønns- og prisvekst samt øvrige økte driftsutgifter.

Driftstiltak i 2024

Det er ikke funnet rom for:

- kr. 300 000,- til avstiving av Solstad kirke.
- Kr. 500 000,- renovering Solstad kirke.
- Kr. 750 000,- parkering Solstad kirke
- Kr. 500 000,- inngangsparti Vassås kirke inkludert handicaprampe.
- Kr. 440 000,- automatisk klokkeringing på begge kirker

Det er i 2024 lagt inn kr. 500 000,- til utvendig vedlikehold Vassås kirke. I tillegg er det videreført kr. 70 000,- til takutstikk Vassås kirke fra 2023 til 2024.

Investeringer framkommer senere i dokumentet. Søknaden fra kirken følger som vedlegg til budsjettsaken.

Funksjon 85000 Flyktninger bosetting

Under denne funksjonen ligger integreringstilskuddet. Integreringstilskuddet utbetales i fem år etter bosetting av flyktninger.

Funksjonen økes med kr. 2 000 000,- i statlige overføringer som følge av økt bosetting av ukrainske flyktninger. Tallene baseres på to familier med 3 barn i hver familie. Funksjonen budsjetteres med årlig inntekt på kr. 6 862 000,- i perioden 2024- 2027.

ANSVAR 1210 REKTOR TERRÅK SKOLE

Budsjettpremisser:

- Terråk skole har 92 elever skoleåret 2023-2024.
- Terråk skole har totalt 23,85 årsverk, derav 16,75 antall årsverk lærere for skoleåret 2023-2024 som er knyttet opp til kontaktlærere, faglærere, spesialpedagoger, rådgiver/sosiallærer, IKT, R-team og LOGOS. 7,1 årsverk er fagarbeidere/assistenter/merkantil/ledelse.

Funksjon 20251 Terråk skole

Det er fra 2023 til 2024 en økning i nettoutgifter på denne funksjonen på kr. 1 800 851.-. Endringen er stort sett knyttet til lønnskostnader, SPK og lisenser. Lønnsoppgjøret for lærere for 2023 ble ikke fullført før lønn budsjett 2023 ble laget. Det ble to lønnsoppgjør i 2023 for lærere. Økning skyldes i sin helhet økt lønn og pensjonsutgifter.

Det er fremdeles flere elever som har omfattende behov, jf. kommunestyrets vedtak om tilleggsressurser i april 2023. Det er fortsatt høye lønnskostnader knyttet til elever med helserelaterte behov. Skolen har fått tre ukrainske elever som skal følges opp med særskilt norsk opplæring og tospråklig fagopplæring, samt behov for språkassistent. Lisenser data vil fortsatt være høy da skolen må ha tilgang til mange verktøy. Den årlige totalkostnaden på lisenser data er økt fra kr. 206 889,- til kr. 242 900,-

Funksjonen er budsjettert med kr. 18 083 400,- i 2024, og årlig kr. 18 048 100,- i perioden 2025-2027.

Funksjon 21551 SFO Terråk

Økning på funksjonen for SFO Terråk skyldes elever med omfattende behov og gratis tilbud for 1. og 2.trinn inntil 12 timer i uken. Positivt at flere benytter seg av SFO.

Funksjonen er budsjettert med kr. 687 300,- i årene 2024 -2027 mot kr. 627 547,- i 2023.

ANSVAR 1290 STYRER BINDAL BARNEHAGE

I forslaget til statsbudsjett har regjeringen lagt opp til en halvering av barnehageprisene for barnehageplasser f.o.m. 1.8.2024. Denne endring gir barnehagene ca. kr. 350 000,- i reduserte inntekter. Kommunen skal kompenseres over inntektsramma.

Funksjon 20151 Terråk barnehage

Budsjettpremisser:

- Terråk barnehage har delt inn barnehagen i tre grupper.
- Pr. november 2023 er det 30 barn. 3 barn starter på nyåret 2024.
- I budsjettet for 2024 er det lagt inn 10,8 årsverk første halvår og 10,37 årsverk andre halvår. Bemanningen dekker ordinær drift samt tilleggsressurser. 4,54 stilling er pedagogstillinger (0,74 på dispensasjon). I tillegg til nevnte bemanning har barnehagen lærling.

Funksjonen har en økning i netto kostnader fra 2023 til 2024 på kr. 344 772 -. I hovedsak skyldes dette økte lønnsutgifter, samt at maksimal foreldrebetaling halveres fra 1. august 2024. Funksjonen ligger inne med kr. 6 576 200,- i 2024 og kr. 6 568 300,- årlig for budsjettperioden 2025 – 2027.

Funksjon 20152 Bindalseidet barnehage

Budsjettpremisser:

- Pr. november 2023 har barnehagen 11 barn. 2 barn starter på nyåret 2024.
- Barnehagen drifter også SFO i kretsen, og pr. november 2023 er det 6 barn som benytter seg av dette tilbudet.

- I budsjettet for 2024 er det lagt inn 4,71 årsverk. Ansatte dekker ordinær drift samt tilleggsressurser for både barnehage og SFO. 2,16 stilling er pedagogstillinger (0,45 er på dispensasjon).

Bindalseidet barnehage har en reduksjon netto kostnader fra 2023 til 2024 på kr. 315 369. Reduksjonen kommer i hovedsak som en følge av reduksjon i lønns- og KLP-utgifter. Funksjonen ligger årlig inne med kr. 3 289 700,- for budsjettperioden 2024 – 2027.

Funksjon 20153 Kjella barnehage

Budsjettpremisser:

- Pr. november 2023 er det 14 barn. Ytterligere 6 barn starter på nyåret 2024. Det er en stor økning i barnetall de siste årene. Fra en barnehage på 5-6 barn er vi fra nyåret oppe i 20 barn.
- Barnehagen drifter også SFO i kretsen. Pr. november 2023 er det 1 barn som benytter seg av dette tilbudet.
- I budsjettet for 2023 er det lagt inn 6 årsverk. Dette dekker ordinær drift samt tilleggsressurser for barnehage og SFO. 2,17 stilling er pedagogstillinger (0,37 på dispensasjon).

Kjella barnehage har en økning i netto utgifter fra 2023 til 2024 på kr. 459 790, -. I all hovedsak skyldes dette økte lønnsutgifter. En økning som måtte komme med den store økning i barnetall. Det er inntektsført kr. 465 200, - i salg av barnehageplasser til nabokommune. Funksjonen ligger inne med kr. 3 404 400,- i 2024 og årlig inne med kr. 3 396 400, - i perioden 2025 – 2027.

Funksjon 21552 SFO Bindalseidet

Det er ikke lagt inn inntekter eller utgifter på denne funksjon. Bemanningsordnes med barnehagen (funksjon 20152), og ingen av brukerne på SFO-tilbudet benytter seg av mer enn gratistilbudet på 12 t/u.

Funksjon 21553 SFO Kjella

Det er ikke lagt inn inntekter eller utgifter på denne funksjon. Bemanningsordnes med barnehagen (funksjon 20153), og bruker av SFO-tilbudet benytter seg ikke av mer enn gratistilbudet på 12 t/u.

ANSVAR 1300 – HELSE- OG VELFERDSSEKTOREN

Det har vært en god framdrift i helse- og velferdssektoren gjennom 2023, dette til tross for stor arbeidsmengde og mange uløste oppgaver ved inngangen av året.

Budsjettet for 2024 for helse- og velferdssektoren legges fram med en total budsjetttramme på kr. 87 983 200,-, kr. 86 761 200,- i 2025, kr. 85 791 200,- i 2026 og kr. 85 801 200,- i 2027.

Budsjettet økes fra 2023 til 2024 med kr. 7 714 991,-, i hovedsak forklart gjennom lønnsøkninger, at det ikke ble legevaktsamarbeid, dyr nordsjøturnus for fastleger, kjøp av tjenester og forbruksmateriell.

Utfordringsbildet for institusjon er at vi erfarer å ha ventelister på langtidsplasser, men også nå på korttidsplasser. Vi nærmer oss nå fullt belegg. Dette er nytt for oss. Det bidrar til at vi ikke har samme slingringsmonn som tidligere. Bemanningskabal må snus på, og vi må fortsette å jobbe med heltidskultur og ny drift. Vi ser at fullt belegg gir oss økte egenbetalinger, men at vi også får økte utgifter i forhold til mat, medikamenter og forbruksmateriell.

Hjemmetjenesten har det samme utfordringsbildet, og det beskrives at det er flere innbyggere som er i behov for hjemmebaserte tjenester. Vi ser at inntektene våre går ned i form av reduserte statlige overføringer for 2024.

Det forventes gevinstrealisering av investeringene i velferdsteknologi. Det pågår en kartlegging av ressursbehov ved både legetjenester, helsestasjonen, institusjon og hjemmetjenestene. Det er for tidlig å se i budsjettene konkrete gevinster her, men i et framtidsperspektiv er disse tjenestene kommet for å bli, og vi må dessverre ta inn over oss at balansen mellom arbeidskraft og eldre er skjev. Dvs færre folk i stillinger, og flere beboere med behov for helsehjelp.

Det har kommet innspill til budsjett fra Bindalseidet pensjonistforening, der de ber kommunen vurdere å opprette stilling som nattevakt i åpen omsorg og opprettelse av stilling som ambulerende vaktmester for hjemmeboende eldre. Innspillet følger som vedlegg til budsjettsaka. Kommunedirektøren er av den oppfatning at vi har et godt tjenestetilbud på området med en bemanning som er tilpasset de behov som finnes. Det er derfor ikke lagt inn nye stillinger i perioden 2024-2027 til dette formålet. Helse- og velferdssjefen kommer til å være i dialog med pensjonistforeningen for å se på behovet og tjenestene som de etterspør.

Funksjon 12008 Helse og velferd

Her ligger lønn og utgifter knyttet til helse- og velferdssjefstillingen. Budsjett for 2024 er lagt inn med kr. 1 344 600,- inkludert KLP, arbeidsgiveravgift, forsikringer mm. Dette er en økning på kr. 469 465,-. Det har i flere måneder i 2023 vært vakanse i stillingen som helse- og velferdssjef, og det har av den årsak vært reduserte utgifter knyttet til stillingen. Ny helse- og velferdssjef startet 100% i stillingen august 2023. Funksjonen er budsjettert med samme beløp i perioden 2024-2027.

Funksjon 23201 Helsestasjon

Helsestasjonen er bemannet med 100 % stilling som ledende helsesykepleier. Vi har i 2023 hatt helsesykepleier i 80 % stilling, hvorav 30 % av stillingen ble dekket av prosjektmidler. For 2024, vil det være 1,5 helsesykepleiere og helsesekretær i 50 % stilling. Helsestasjonen vil bli bemannet med 2,0 årsverk i 2024. Vi har en bemanning innenfor dette området som er godt tilpasset vårt folketall. Funksjonen er budsjettert i 2024 med kr. 1 991 000,-, noe som er en økning på kr. 261 525,- fra 2023. Dette skyldes kjøp av tjenester, økte utgifter IT/lisenser, prisstigning på forbruksmateriell, økte transportutgifter og noe økte vikarutgifter. Funksjonen er budsjettert med samme beløp i perioden 2025-2027.

Funksjon 23202 Jordmortjenesten

Jordmortjenesten kjøpes av privatpraktiserende jordmor. Kommunens ansvar er å ivareta svangerskapsomsorgen for alle gravide. Beredskap og følgetjenester for de gravide er organisert i en vaktplan i Bindal og Ytre Namdal. Utgifter knyttet til beredskap og følgetjeneste refunderes delvis av Helse Nord-Trøndelag. Det er utfordrende å budsjettere da tjenesten fakturerer Bindal kommune etter aktivitet som varierer fra år til år, og ut ifra antall fødsler. Budsjett for 2024-2027 har steget pga underbudsjettering, lønnsvekst og økte reisekostnader. Budsjett for 2024 er på kr. 621 000.-, mens det årlig er på kr. 611 000,- i perioden 2025-2027.

Funksjon 23302 Skjenkekontroll

Kommunen har ansvar for å drive skjenkekontroll ved alle salgs- og skjenkebevillinger i kommunen. Det er kommet et lovkrav om at tjenesten skal utføres av minst 2 personer og det er inngått avtale med Nordfjeldske Kontroll AS. Årlig budsjett er på kr. 45 000,-.

Funksjon 23305 Folkehelse

Arbeidet med folkehelse er lovpålagt. Folkehelsekoordinator er med i planarbeid og driver forebyggende arbeid. En viktig del av stillingen er å være pådriver for prosjektet «Bindalsbarn og ungdom». Kommunen får overført midler på kr. 170 000,- i 2024. Prosjektperioden avsluttes i 2024. Det er penger på fond etter prosjektets slutt, og det er ønsket å også benytte disse midler for budsjettåret 2025. Det er også kr. 59 000,- i aktivitetsmidler på fond for å videreføre deler av Bindalsbarn i 2026. Folkehelsekoordinator innehar 50 % stilling. Funksjonen er budsjettert for 2024 med kr. 447 300,-, noe som er en økning på kr. 42 939,-. Dette skyldes økte lønnsutgifter og periodisering av prosjektmidler. I 2025 er funksjonen budsjettert med kr. 437 300,-, i 2026 med 427 300,- og i 2027 med kr. 397 300,-. Det planlegges å søke nye midler for 2027.

Funksjon 23350 kommunepsykolog

Kommunepsykolog er uendret i budsjett 2024-2027 i forhold til 2023. Psykologen skal i hovedsak veilede og styrke tilbudet ved kommunens øvrige tjenester som skole, barnehage, helsestasjon, skolehelsetjeneste, barnevern og koordinerende enhet. Vi jobber med å se på oppdragsavtalen vi har med kommunepsykologen, for å få mest mulig utbytte av disse tjenestene. Budsjett settes til kr. 150 000,- årlig.

Funksjon 24101 Legetjenester

I kommuneplanens samfunnsdel er legetjenesten sine oppgaver knyttet til folkehelse, helse og omsorg og tjenesteproduksjon. Det har vært et betydelig overforbruk ved legetjenesten i 2023, noe som i hovedsak skyldes at vi ikke klarte å få i havn ønska legevaktsamarbeid med Nærøysund kommune. Vi erfarer at leger med Nordsjøturnus koster oss dyrt, men at overforbruket må sees i sammenheng med at vi har slitt med stabile legetjenester gjennom noen år. Nordsjøturnus ble en del av et omfattende rekrutteringsarbeid, samt for å ivareta nødvendig legevaktsordning. Vi håper at vårt nye budsjett vil bli mer forutsigbart, og ikke vil by på uventa forbruk. Målet er at vi ser bærekraft gjennom stabilitet, bedre kvalitet i legeoppfølging, samt et mindreforbruk på innleie av vikarer. Alle innbyggere i Bindal skal nå ha sin egen fastlege, samt at legene har ca 500 pasienter fra nabokommuner. Vi vil arbeide for å avklare mulighetene for legevaktsamarbeid.

Legekontoret er nå bemannet med 4 hjemler som fastleger, hvorav 2 av fastlegene har startet spesialisering innen allmennmedisin (ALIS), samt 3 helsesekretærer. Vi har også lege i LIS-løp

(turnuslege), studentavtale med UIT, og 5 års medisinstudenter i praksis. Denne ordningen håper vi vil ha effekt på rekruttering i framtiden. Kommunen kjøper tjenester av kommuneoverlege, og i budsjettet har vi også lagt inn ekstra utgifter kr.75 000,- for kjøp av konsulenttjenester IT - løsninger/digitalisering.

Legeskyssbåt ligger også under helse og velferd. Legeskyssbåten er en tjeneste som kommunen kjøper fra ekstern tilbyder. Legeskyssbåten brukes svært lite av legetjenesten, og det er få oppdrag årlig. Båten brukes mye av veterinærtjenesten. Båten har en årlig utgift på kr. 2 098 000,-. Beløpet indeksreguleres hvert år. Det skal ses på bruken av legeskyssbåten i samarbeid med plan- og ressurssektoren i løpet av 2024. Det foregår en kartlegging og avdekking av om det finnes andre måter å løse veterinærtjenesten sine behov på. I økonomiplanen for 2023-2026 ble det lagt inn en besparelse på utgifter til legeskyssbåt på kr. 1 000 000,- for hvert av årene 2025 og 2026. Det er i forslaget til økonomiplan for 2024-2027 lagt inn årlig besparelse på kr. 1 000 000,- i årene 2026 og 2027.

Det er signert avtale om legevaktstelefon med Namdal legevaktssentral. Det er budsjettet årlig kr. 340 000,-.

Legeskontoret har fått prosjektmidler til å styrke Primærhelseteam, som vil dekke opp en 100% stilling for budsjettåret 2024. Sykepleieren skal være et bindeledd mellom helsesekretærene og legene, og følge opp pasienter i nær samhandling med ansvarlig lege. Prosjektperioden varer ett år, og en sykepleier har fått tilbud om stillingen. Målet er tiltredelse i løpet av januar 2024.

Helårseffekten for legetjenesten etter at den nye turnusordningen ble innført er usikker i forhold til hvordan denne påvirker totaløkonomien for tjenesten, da man har for lite erfaringstall. En tendens kan synes som at inntekter fra refusjoner og egenbetalinger påvirkes av dette.

Budsjettet for 2024 beregnes til kr. 16 064 300,-, noe som er økning på kr. 6 438 014,-. Dette skyldes i hovedsak økte reiseutgifter, lønnsøkninger, at det ikke ble legevaktsamarbeid, reduserte inntekter, dyr nordsjøturnus for fastleger, kjøp av tjenester og forbruksmateriell. I 2025 er budsjettet på kr. 16 064 300,-, mens det i 2026 og 2027 årlig er kr. 15 064 300,-.

Funksjon 24150 Helseplattformen

Helseplattformen har som de fleste vet store utfordringer som enda henger i luften. Spørsmålet er om Bindal kommune skal føye seg i rekken og sitte på gjerdet og vente, eller om vi skal ta stilling til alternativer. Her er det viktig at vi deltar i helseledernetverk med andre kommuner, for å kunne innhente erfaringer fra andre lignende kommuner. Ved innføring av HP, vil det kreve betydelige investeringer både når det gjelder økonomi og personell. Administrasjonen vurderer pr. d.d. andre muligheter, som ikke har de samme økonomiske utfordringene for kommunen. Det er ikke lagt inn midler til Helseplattformen i budsjett 2024. Sak vil komme til kommunestyret senere.

Funksjon 24102 Fysioterapitjenester

Bindal kommune gir et driftstilskudd for ett årsverk (2x50 %) for fysioterapitjenester. Det tilbagemeldes ikke at det er lange ventelister. 50% av kommunal fysioterapeut er overført fra funksjon 25450 helsehjelp i hjemmet, og av den grunn øker budsjettet for 2024 med kr. 294 200,- til kr. 858 200,-. Det er lagt inn en videreføring av disse kostnadene i budsjett 2025-2027.

Funksjon 24251 Legevaktbil

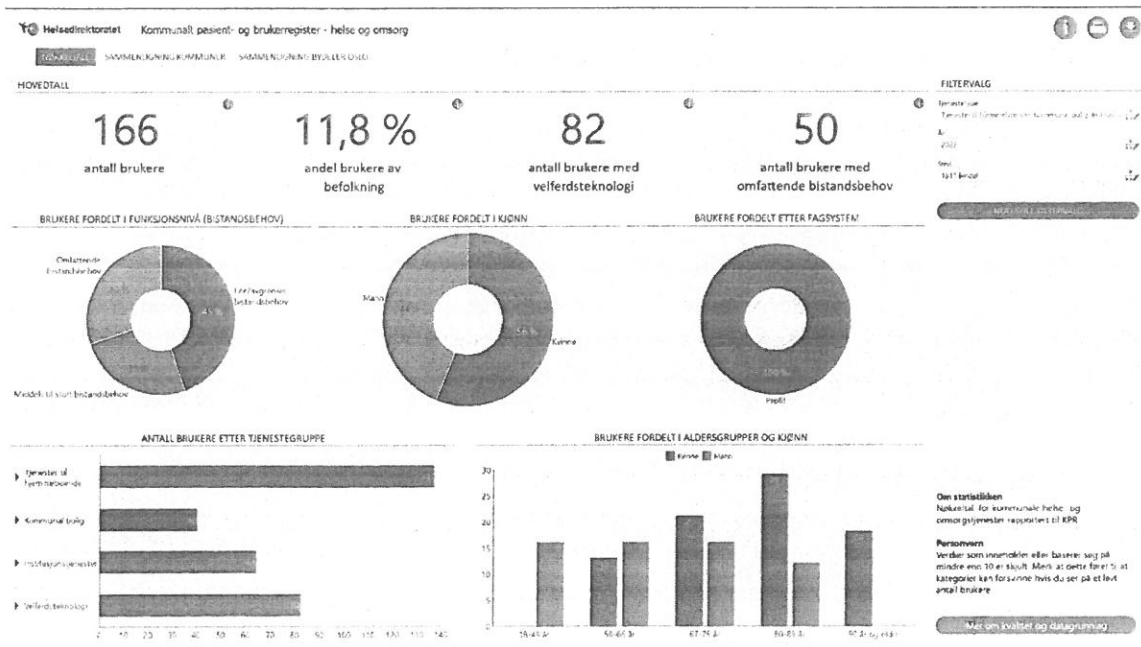
Det utredes behov for innkjøp av ny legeskyssbil, som ikke defineres som legevaktbil. Bilen legeskontoret har i dag beskrives som noe stor og lite funksjonell til formålet. Det vurderes å se på

leasingavtale med den øvrige bilparken i kommunen. Utgifter til drift av legevaktbil er budsjettet årlig i 2024-2027 med kr. 103 000,-.

Funksjon 24202 Kriesesenteret

Bindal kommune har avtale med Brønnøy kommune om drift av kriesesenteret, senteret er åpent for barn, kvinner og menn. Kriesesenteret er en kommunal lovpålagt oppgave. Kriesesenteret i Brønnøy er svært dyrt i drift. Det er kun fem kommuner som samarbeider om dette. Fra 2023 til 2024 øker utgiften fra 214 000,- til kr. 309 000,-. Dette har gjort at administrasjonen ser på andre løsninger. Vi arbeider med å få til en samarbeidsavtale med kriesesenteret i Verdal. Dette gir oss en årlig besparelse på kr. 229 000,-. Vi ser fordeler med å være i partnerskap med Trøndelag. Vi samarbeider i dag med politiet sørover, samt sykehuset i Namsos, som i de fleste tilfeller kobles på når behov for kriesesenter igangsettes. Vi tror at denne endringen vil bli et bedre tilbud for oss med tanke på innholdstjenestene. I budsjett for 2024 har vi lagt inn kr. 309 000,- som er en del av Brønnøy sin kostnadsmodell. For årene 2025-2027 reduseres kostnadene, og det budsjetteres årlig med kr. 80 000,-. Det framlegges sak til kommunestyret i desember 2023 om oppsigelse av avtalen på Sør-Helgeland. Ambisjonen er at endringen skal være satt i kraft fra 1.1.25.

Ansvar 1320-1330 Helse og omsorg

Helse og omsorg (ansvar 1320 og 1330) rapporterer årlig til KPR (Kommunalt pasient- og brukerregister), og datagrunnlag kan sammenlignes med andre kommuner og landet ellers. 11,8 % av befolkningen i Bindal mottar helse- og omsorgstjenester, mens sammenlignbart tall i Nordland fylke er på 9,1 %.

Det er sett på årsaker til økning på nasjonalt nivå, og det meste samsvarer med det vi ser i Bindal.

- Det er spesielt de under 80 år som har fått flere helse- og omsorgstjenester.
- Det er en sterk økning i brukere som mottar praktisk hjelp i aldersgruppen 18 - 39 år.
- Det vises at vekst i oppgaver og antall brukere har ført til at antall stillinger har vokst og at kompetansen har blitt styrket i flere kommuner.
- Antallet langtidsopphold er konstant mens antall tidsbegrensede opphold og avlastningsopphold øker.

Bindal har en høy andel av innbyggere over 67 år, samt at vi har en del yngre personer med bistandsbehov. Helse og omsorg har ikke økt antall stillinger, men vi har økt kompetanse hos ansatte, og vi har ansatt avdelingsverter på dag og kveld ved å redusere helsepersonellstillinger. Dette ut fra aktuelle driftstilpasninger, oppgavekartlegging og tilpasning til ny drift.

Ny drift –ett arbeidsfellesskap

Institusjons- og hjemmetjenesten har over år arbeidet med å kartlegge oppgaver og drift i avdelingene, dette jf strategisk omsorgsplan, planlegging av driften av tjenester i nye bygg og innfasing av velferdsteknologi. Utfordringen med å rekruttere sykepleiere har medført at vi ikke klarer å dekke opp behovet i små enheter. For å kunne dekke behovet for sykepleiere i den kommunale helse- og omsorgstjenesten er det igangsatt felles sykepleieturnus fra januar 2023. Dette innebærer at den helsefaglige kompetansen driftes turnusteknisk som en enhet for å sikre at de sykeste mottar riktig bistand/kompetanse, og at vi følger nasjonale retningslinjer for å sikre helhetlig pasientforløp og faglig forsvarlige tjenester. For hjemmesykepleie og sykehjem dekkes felles turnus også for hjelpepleiere/helsefagarbeidere. Den nye driften fra januar 2023 innebærer også at det er ansatt avdelingsverter i tidligere hjelpepleier- og sykepleierstillinger. Denne ordningen er planlagt videreført i 2024. Oppgavemengden som overføres fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten øker stadig. Dette krever at vi har både nødvendig kapasitet, bemanning med riktig kompetanse og utstyr. Vi opplever fortsatt utfordringer med å rekruttere og beholde særlig sykepleiere og vernepleiere i våre tjenester. Det er ønsket å ha større fagmiljø, unngå alenearbeid i større grad og med det sikre mindre sårbarhet i tjenester.

Det gis i dag heldøgns tjenester etter vedtak i omsorgsboligene i Gamle gårdsvei 21 B og 21 C, samt vedtak om langtidsopphold på institusjon i 21 A der sykehjemmet er. Tjenesten har ikke mulighet til å dekke større område med dagens ressurser. Dette innebærer at vi i dag har mulighet til å yte heldøgns tjenester i 20 omsorgsboliger i tillegg til 25 institusjonsplasser med felles bruk av nattevakter. Trygghetsalarmer mottas av helsepersonell på jobb 24 timer/365 døgn i året, der iverksettelse av ulike tiltak vurderes. Bindal kommune har ikke nok helsepersonell til å betjene utrykninger i hele kommunen med helsepersonell, og det gjøres avtale med pårørende, familie og venner som etter avtale kan tilkalles til hjemmeboende på kveld/natt og helg.

Heltidskultur og helgearbeid

Kravet til heltidskultur henger tett sammen med helgearbeid. I oppstart av ny drift januar 2023, ble antallet personell på helg forsøkt redusert. Redusering av helsepersonell ved at man ansatte avdelingsverter fungerer fortsatt, mens reduksjon av helsepersonell på dag/kveld ikke kunne fortsette etter utprøving. Dette medfører økt helgearbeid for de fleste ansatte. Det er inngått særavtale med økt kompensasjon og krav til økt helgetimer for ansatte. Dette medfører økte lønnsutgifter etter sentrale og lokale forhandlinger, endret lokal sats til kr. 310,- på søndagstillegg ut over 255 timer pr år. Annen helgekompensasjon er avvirket.

Lisenser og driftsavtaler

Utgifter til driftsavtaler i forhold til fagsystem og teknologiløsninger som er tatt i bruk og benyttes i helse og omsorg er det nå en oversikt over. Det er sagt opp dagens avtaler med Tellu (overgang til Telecom etter avtale) samt NHI. Det arbeides fortsatt med å redusere driftsutgiftene samtidig med at det blir tatt beslutning på videre fagsystem i løpet av de neste årene. Det vil pågå et forberedende arbeid med Helseplattformen eller annet nytt fagsystem. Lisenser og konsulentbistand vil endre seg etter at kommunen går over til skybaserte fagsystem.

Budsjettpremisser

- Hjemmetjenesten og institusjon er ett arbeidsfellesskap
- Koordinerende enhet er henvendelsesadressen for helse- og omsorgstjenester i Bindal kommune
- En vakttelefon bemannet med sykepleier hele døgnet er etablert i helse- og omsorgstjenesten
- Kontinuitet i lederstillinger med kvalifisert personell

Ansvar 1320 HJEMMETJENESTEN

Budsjettpremisser

- BEON- beste effektive omsorgsnivå på tjenester. Å møte behovet til pasienter og brukere på riktig tjenestenivå og fremme mestring.
- Praktisk bistand som hjemmehjelp tildeles hver 3.uke.
- Tilskudd for ressurskrevende tjenester som for 2022 utgjorde kr. 2 331 000,- er videreført i årene 2024-2027. Tilskudd på ressurskrevende tjenester kan bli endret ut fra sentrale føringer og ut fra tjenestebehov.
- Det er på budsjetteringstidspunktet 129 tjenestemottakere.

Totalt budsjett på ansvarsområde 1320 utgjør kr. 31 723 900,-.

Samlet sett får 1320 hjemmetjenester reduserte utgifter med kr. 2 786 653,- fra 2023 til 2024. I hovedsak skyldes dette reduserte utgifter etter nedlegging av funksjon 25454 samt reduserte utgifter til KLP på kr. 1 873 356,-. Videre er det ivare tatt lønnsøkning i forhold til rekrutteringsplan med kr. 20 000 til sykepleiere og vernepleiere i turnusarbeid.

Generelle betraktninger

Gjennom at vi har tatt i bruk nye bygg og tilpasser tjenester og riktig kompetanse, møter vi punktene i samfunnsplan punkt 6a-i; koordinering og samhandling av tjenester, rehabilitering og habilitering, hverdagsrehabilitering, brukermedvirkning, dagaktivitet, samle døgntilbud, utarbeide tildelingskriterier og innfasing av velferdsteknologi, kontinuerlig og systematisk kvalitetsforbedring, drifte helse- og omsorgsavdelingen med helhetlige pasientforløp.

Drift skal også tilpasses de økte behovene som gradvis kommer, gjennom tilpasning i tjenestetildeling samt ved at velferdsteknologi skal tas i bruk. Bruk av velferdsteknologi medfører noen kostnader til kjøp av utstyr og lisenser, men vil gi besparelser i ressursbruk knyttet til behovet for økt bemanning fram i tid. På sikt vil dette gi gevinster og anses som en nødvendig prioritering.

Innfasing av velferdsteknologi i kommunen er et større prosjekt det må jobbes kontinuerlig med, og avtalen med dagens driftsoperatør går ut 2024. Det må arbeides med å få på plass ny driftsavtale for de neste årene i løpet av 2024. Gevinstrealisering skal dokumenteres i det videre arbeidet, etter som utstyr er montert og på plass.

Strategisk omsorgsplan Omsorg til mestring (2017-2030) og rehabiliteringsplan følges. Avdelingen har utgifter i forhold til å ta inn vikar i forbindelse med ferie og seniordager til ansatte over 60 år.

Det er en ansatt som går første året desentralisert sykepleierutdanning og en ansatt på desentralisert vernepleierutdanning.

Funksjon 23450 Senteret Bindalseidet

Funksjonen har et budsjett på kr. 249 700,- i 2024 og det er en reduksjon på kr. 11 941,- fra 2023. For 2025-2027 er det lagt inn en ytterligere reduksjon på kr. 1 800,-. Reduksjonen skyldes reduserte KLP-utgifter samt endring i driftsutgifter på IT. Her ligger det inne en stilling på 40 %, som arbeider to dager i uken med aktiviteter for beboere i Parkveien omsorgsboliger og andre hjemmeboende. En av ukedagene skjer aktiviteten i samarbeid med funksjon 23451 på grunn av økte behov der. Dagtilbudet arrangeres i samarbeid med frivillige.

Funksjon 23451 Aktivisering og servicetjenester

Funksjonen har et budsjett på kr. 1 495 700,- i 2024, og årlig kr. 1 490 500,- i 2025-2027. Det er en økning i utgifter på kr. 164 024,- fra 2023 til 2024. For 2025-2027 er det lagt inn en reduksjon på kr. 5 200,-. Økte utgifter i hovedsak på grunn av lønnsutgiftene til ergoterapeut, som er flyttet hit fra funksjon 25450, og utgifter til oppdatering innen demens og bilhold. Utgifter og inntekter til velferdsteknologi til hjemmeboende, inkludert trygghetsalarmer er på denne funksjonen. Lisensutgifter utgjør kr. 84 600,- for 2024. Utgifter til telefon (inkl. sim-kort) utgjør kr. 44 600,-. Beregnet inntekt på trygghetsalarmer er satt til kr. 75 000,-.

Her er det 86 % stilling som har ansvaret for et dagtilbud 4 dager pr uke til personer som har vedtak på dagtilbud, samt tiltak ved spesielle behov. Tjenesten har sin base ved Ivarhaugveien omsorgsboliger. Aktivitetene foregår på aktivitetssenteret i tillegg til bruk av aktiviteter i nærområdet.

Det er lagt inn midlertidig utgifter til leie av bil, kr. 187 000,-, dette er regulert opp mot mindre utgifter til kjøregodtgjørelse siden private biler benyttes i mindre grad. Utgifter til drift av middagskjøring ligger under denne funksjonen jfr. kontoplan.

Dagaktivitet for hjemmeboende demente 40 % stilling + 40 % demenskoordinator/ergoterapeut. Det kan søkes tilskudd til pårørendeskole i 2025, og det vil ikke påløpe ekstrautgifter utover tilskudd til å drifte et slikt tilbud. Det er ergoterapeut som gjennomfører forebyggende hjemmebesøk (tiltak 7 i rehabiliteringsplanen). Ergoterapeut vil også ha en sentral rolle i innsatsteamet og i boveiledning. Rutiner for drift av teamet må fortsette i 2024.

Funksjon 25401 Hjemmesykepleie adm.

Funksjonen har årlig et budsjett på kr. 2 934 400,- og det er en økning i utgifter på kr. 252 979,- fra 2023 til 2024. Økning skyldes i hovedsak økte lønnsutgifter og prisøkning på lisenser, serviceavtaler og konsulent tjenester til oppgradering av fagsystemer for hele hjemmetjenesten. For årene 2025-2027 er det lagt inn en reduksjon på kr. 277 600,- av hensyn til endring i serviceavtaler/driftsutgifter på IT.

Her er det lønn til leder av hjemmetjenesten, en sekretær i 25 % stilling samt 100 % saksbehandler i KE (jfr. tiltak 6 i rehabiliteringsplanen). Her ligger alle driftsutgifter samt lisenser til Visma profil, mobil omsorg, elektronisk meldingsutveksling, Visma ressursstyring, IKOS, Ascan og Telenor. Lisenser til velferdsteknologi er på funksjon 23451.

Det må fortsatt gjøres et systematisk arbeid med tildelingspraksis med fokus på forbedring av rutiner for kartlegging, tjenestetildeling og utøvelse av tjenester etter vedtak. Det arbeides også med digitalisering (søknadskjema, hjemmeside, møtevirksomhet for å redusere reiser). Koordinerende